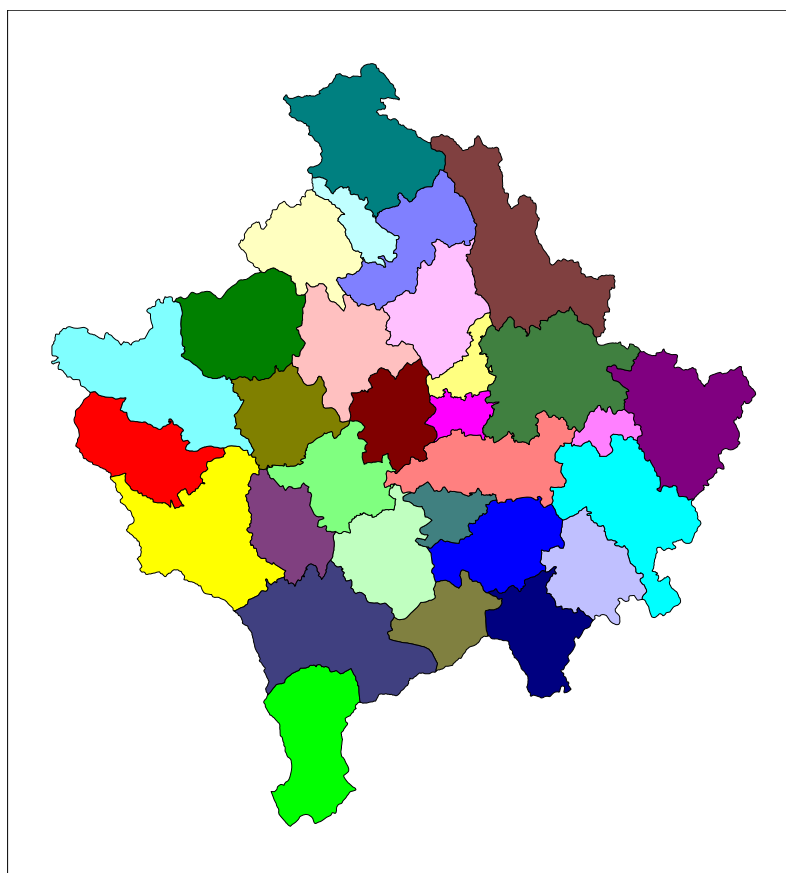

Institucionet e Përkohshme Vetëqeverisëse / Privremena Institucija Samouprave / Provisional Institutions of Self Government
Qeveria e Kosovës / Vlada Kosova / Government of Kosovo
Ministria e Shërbimeve Publike / Ministarstvo javnih službi / Ministry of Public Services

Serijs 5: Socijalne Statistike

STATISTIKE TRŽIŠTA RADA 2005

Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Predgovor

Cilj ARS na Kosovu je prikupljanje statističke podatke o tržištu rada i o sličnim pitanjima, kao i da se izvrši procena pokazatelja zaposlenosti i nezaposlenosti na Kosovu.

Statistička publikacija sadrži podatke o broju zaposlenih i nezaposlenih osoba prema: starosti, polu, radnom statusu, ekonomskim aktivnostima, zanimanju i ostalim pitanjima koja se odnose na tržište rada.

Na ovoj publikaciji svoj doprinos su dali:

Bashkim Bellaqa - Direktor Departamenta socijalnih statistika,

Bujar Hajrizi - Šef sektora statistika zaposlenosti, i

Bedrije Demaj - Visoki zvaničnik statistika zaposlenosti.

Sve korisnike ove publikacije pozivamo na saradnji i molimo vas da vaše komentare i smougestije pošaljete na adresi: social@ks-gov.net i možete da posećujete našu web stranicu: www.ks-gov.net/esk

V.d.Izvršni šef
Zavod za statistiku Kosova
Ramiz Ulaj

August 2006

Skraćenice

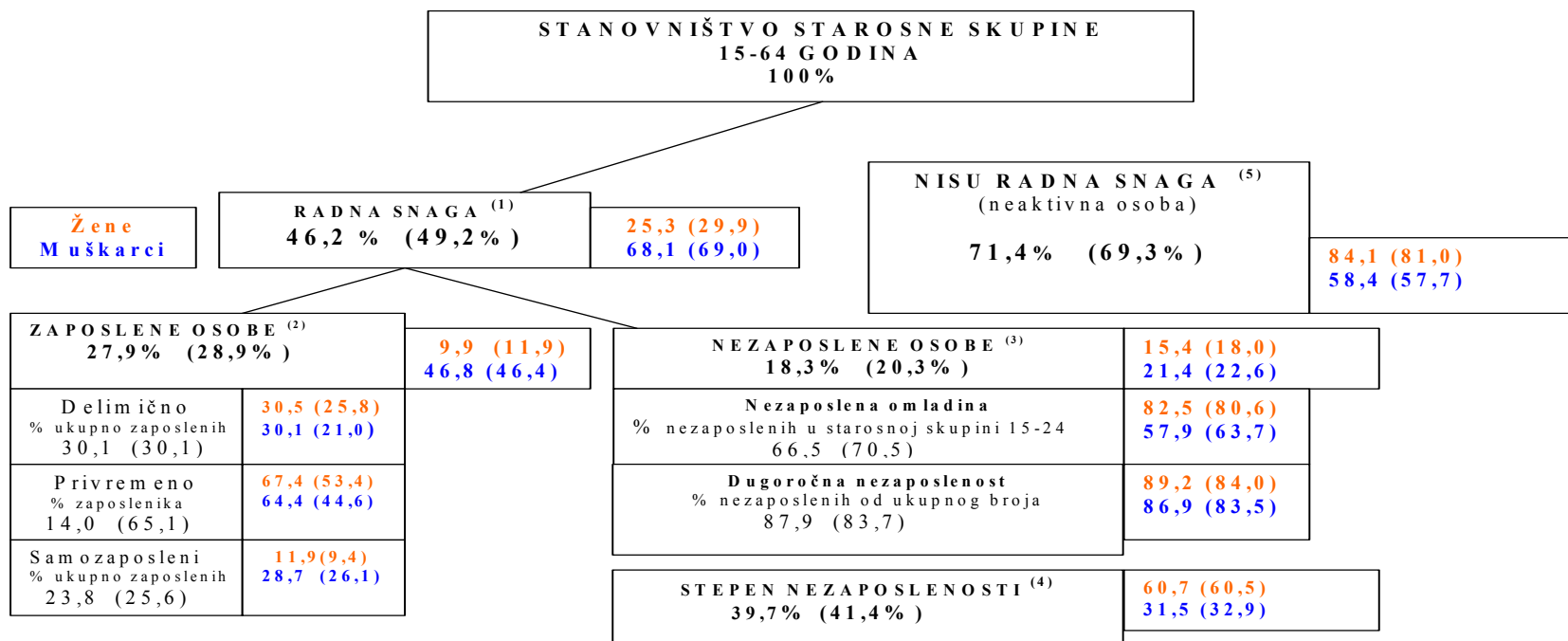
- ARS** Anketa radne snage
- ILO** Međunarodna organizacija rada
- AMŽS** Anketa o merenju životnog standarda
- EAR** Evropska agencija za reizgradnju
- ZSK** Zavod za Statistiku Kosova
- EZ** Evropska zajednica
- ISCO** Standardna međunarodna klasifikacija zanimanja
- NACE** Statistička klasifikacija ekonomskih aktivnosti
- Nema širenje ovakvih pojava

SADRŽAJ

Skica 1. Stanovništvo prema aktivnosti, Kosova, 2005	7
1. Istorik	9
2. Metodološke beleške	10
3. Osnovni koncepti i definicije	12
4. Stanovništvo	14
4.1. Starosna struktura	14
4.2. Status aktivnosti	15
4.3. Obrazovanje	17
5. Zaposlenost	18
5.1. Starosne skupine.....	18
5.2. Obrazovanje.....	19
5.3. Ekonomska aktivnost.....	20
5.4. Zanimanje	22
5.5. Profesionalni status	23
5.6. Uslovi zapošljavanja	24
5.7. Redovni radni sati	25
6. Nezaposlenost	26
6.1. Starosne skupine	26
6.2. Obrazovanje	27
6.3. Vremensko trajanje	28
6.4. Metode istraživanja	29
6.5. Ranije radno iskustvo	30
6.6. Ekonomska aktivnost	31
6.7. Zanimanje	32
7. Neaktivne osobe	33
7.1. Starosne skupine	33
7.2. Obrazovanje.....	34
Dodatak 1: Standardno tabeliranje programa 2004-2005	35
Dodatak 2: Variable tabeliranja, ZSK ARS 2005	39

ANKETA RADNE SNAGE NA KOSOVU 2004 i 2005

Septembar 2004/Septembar 2005 (ARS 2005 u zagradi)

Osnovni koncepti:

- (1) Stepen aktivnosti ili stepen učešća u radnoj snazi: procenat radne snage u populaciji radnih godina (sposobni za rad);
- (2) Stepen zaposlenosti: procenat zaposlenika populacije radnih godina;
- (3) Stepen nezaposlene populacije: procenat nezaposlenih osoba populacije radnih godina;
- (4) Stepen nezaposlenosti: procenat nezaposlenih u radnoj snazi;
- (5) Neaktivne osobe

Anketa Radne Snage 2005

1. Istorik

Anketa radne snage (ARS) počela je da se sprovodi od Zavoda za statistiku Kosova od 2001 godini u cilju prikupljanja uporedivih informacija o zaposlenosti i o nezaposlenosti na Kosova i da bi se te informacije stavile na raspolaganje domaćim i međunarodnim institucijama.

Pošto je ova publikacija prvi pokušaj ove vrste na Kosovu, anketa je bazirana na Anketi o merenju životnog standarda (AMŽS) koja je realizovana u saradnji sa Svetskom bankom u prethodnoj godini. U isto vreme, težilo se ka implementaciji relevantnih međunarodnih preporuka o statistikama tržišta rada prema ILO i Eurstat-u.

Tehničkom asistovanjem jednog eksperta iz ILO i finansijskom podrškom od strane jednog nemačkog granta, rad na terenu za ARS u 2001. završen je decembra 2001., a rezultati su se publikovali u publikaciji " Ključni pokazatelji zaposlenosti" juna meseca 2002.

Od tog vremena, ARS je postala integralni deo programa rada ZSK-a u vidu godišnje ankete koja je realizovana na jesen u svakoj godini. Osim pojedinih izmena, ARS iz 2002. i 2003. bile su iste kao u 2001 god.

Međutim, unutar strukture projekta "Podrška zavodu za statistiku Kosova" koji je započeo u 2003 god. uz finansiranje Evropske agencije za reizgradnju (EAR), ARS ZSK-a je ponovo razmotrena sa njenih aspekata upredivosti prema standardima ARS EZ. Prvi značajni rezultat tog procesa bilo je usvajanje novog standardnog programa tabelarnog prikazivanja podataka ARS u 2003., od čega je proisticala neophodna potreba za novim formatom u analizi rezultata ARS i retroaktivna izrada tabela ARS iz 2001. i 2002.

Aktuelni izveštaj o ARS 2005 su u nastavku izveštaja o ARS 2004, ARS 2003 u toku nove analize za razliku od onih u 2001 i 2002. Na njegovom dotatku sadrži standardno tabeliranje programa za ARS 2004 i 2005.

Posle u ARS ZSK-a su obuhvaćena potpuna reviziju upitnika ankete od 2004 godine druge zamene koje će se dalje vršiti u ARS ZSK-a su prelaz iz godišnje ankete u jednu tromesečnu anketu, znači sa rezultatima prema tromesečnoj periodici, pošto će naredni planirani sveukupni popis stanovništva pružiti odgovarajuću bazu za uzorke. U isto vreme, takođe, treba učiniti napore na poboljšanju kvalitetnosti rezultata ARS primenjujući pri tome dodatne organizativne i metodološke mere.

2. Metodološke beleške

Ankete radne snage realizuju se na osnovu uzorka, kao n.pr. podaci koji se traže sakupljaju se samo od određenog broja anketiranih osoba koji predstavljaju stanovništvo u celini.

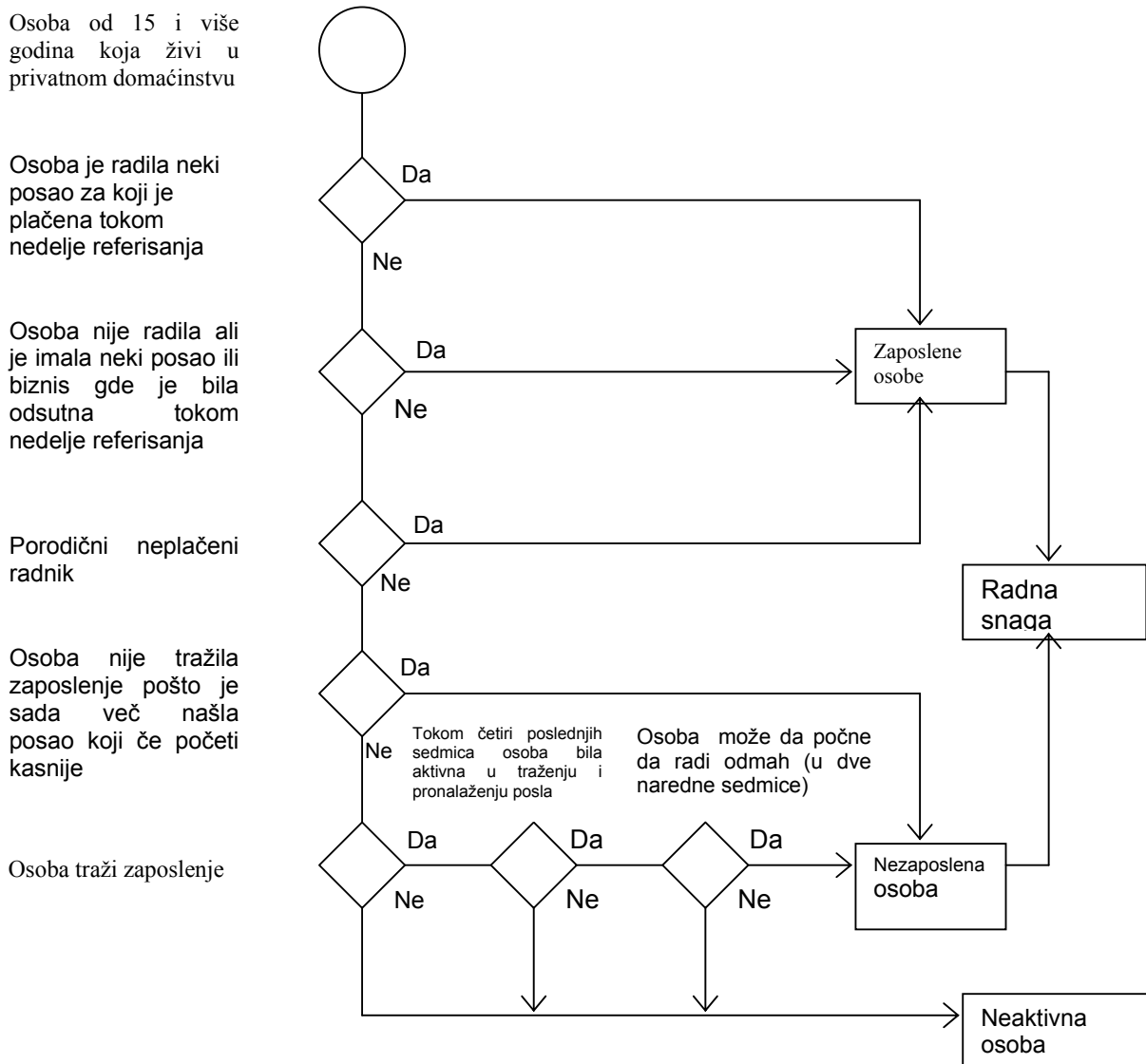
Jedan od problema na Kosovu bio je nedostatak formiranja jednog okvira za uzorke, koji se inače obezbeđuje iz sveukupnog popisa ili iz efektivnog sistema civilnog popisa. Prema tome ARS ZSK-a bazirana je na dizajnu uzorka AMŽS Svetske banke 2000. Svake godine, u prvoj fazi je obuhvaćeno 360-400 izabranih popisnih krugova prema uzorku i sa određenim brojem domaćinstava (počev od 2002 godine obično 8 domaćinstava) u drugoj fazi, sa stratifikacijom ruralno/urbano i albansko(sa minoritetima) /srpsko (za detaljnija objašnjenja čitaj Metodološki izveštaj, avgust 2002), potom, ARS se obratila svim članovima izabranog domaćinstva za anketiranje. U 2004 godine ARS-om konačno je obuhvaćeno 399 popisnih krugova sa 3191 domaćinstava i sa 19904 osoba, i odgovarajuće šifre u 2005 bile su 400, 3200 i 19590.

Prema definicijama Evropske zajednice, ARS pokriva samo civilno rezidentno stanovništvo koje živi u privatnim domaćinstvima i popunjene individualne upitnike za svako lice staro 15 i više godina na poslednj dan nedelje referisanja, koja je specifikisana kao nedelja od ponedeljka do nedelje, pre datuma anketiranja.

Vrednost i uporedivost ARS u velikoj meri zavisi od njihove vremenske kordinacije. Intervjui ARS u 2001godine uglavnom su obavljani meseca decembra, u 2002 godine u novembru, u 2003 godine u poslednjem delu oktobra i na početku novembra i u 2004 godine u sredinu do zadnjeg meseca septembra i isto i u 2005 godine u sredinu do zadnjeg meseca septembra. Što je period anketiranja odložen za kasnije u godini, veća je mogućnost da će pojedine privredne aktivnosti u pojedinim sektorima (poljoprivreda, građevinarstvo i turizam) ući u fazi smanjivanja aktivnosti ili njenog potpunog zastoja. Ako će se period anketiranja odrediti jednog ranijeg datuma, otprilike mesec dana ranije svake godine, time bi se dovodile u pitanje vremenske uporedivosti rezultata .

Konačno, statistike i analize tržišta rada odlikuju se fundamentalnim uticajem od definicije i radnog statusa svake osobe. Od 2002 godine, ARS ZSK-a je koristila proceduru flesifikacije EZ prikazane u Grafikonu 1, ali takođe i periodične publikacije ARS 2001 i gore koristu ovu proceduru klasifikacije.

Grafikon 1: Klasifikacija radne snage u Anketi radne snage Evropske Zajednice

Rezultati ARS ZSK-a iz 2005 godine i osnovne izmene još iz 2004 godine diskutovane se u 4 sekcijama definisanim prema radnom statusu: o stanovništvu u celini, zaposleni, nezaposleni i neaktivne osobe.

Imajući u vidu standarde EZ, analiza je bazirana na podacima iz novog standardnog programa za tabelarno prikazivanje podataka, koji je u dve poslednje godine priložen Prilogu 1.

Kompletan spisak svih varijabla za koje su sakupljeni podaci putem ARS ZSK-a 2005 godine i koje se može upotrebiti za dopunsko tabelarno prikazivanje podataka nalazi se u Prilogu 2.

3. Osnovni koncepti i definicije

Pošto je predviđeno da se ARS-om obuhvati celo rezidentno stanovništvo jedne zemlje, rezultati su prikupljeni samo za lica koja žive u privatnim domaćinstvima (bez uključivanja lica koja sun na obaveznom odsluženju vojnok roka ili u službi komuniteta sherbime të komunitetit anketirana u domaćinstvu).

Glavna razlika koja se javlja u svakoj ARS je klasifikacija lica starosti 15 i više godina od njihovog radnog statusa:

Zaposleni su lica koja su tokom nedelje referisanja:

- radila neki posao uz plaćanje ili dobit, ili
- nisu radila, ali su imala svoja radna mesta u kojima su privremeno odsustvovala.

Takođe, I porodični radnici su obuhvaćeni.

Nezaposleni su lica koja:

- su tokom nedelje referisanja bila bez zaposlenja, i
- aktivno su tražila zaposlenje tokom četiri prethodnih nedelja i
- bila su spremna da započnu posao u toku dve narednih nedelja.

Lica koja su sada već našla zaposlenje, a kasnije će započeti svoj posao, takođe su klasifikovana kao nezaposlena lica.

Neaktivni su svi oni koji nisu klasifikovani ni u jednoj kategoriji (zaposleni ili nezaposleni).

Grafikon 1 predstavlja grafičko kretanje klasifikacije stanovništva prema propisanim definicijama od 2000 g. U tom kontekstu, lica koja su privremeno odsutna sa posla dakako predstavljaju poteškoće. Prihvaćen kriteriji za njihovu klasifikaciju kao nezaposlena je jedno formalno vezivanje za njihov posao, koji je definisan od:

- fakture o nastavku plaćanja,
- uveravanja o povratku na posao, ili
- isteka vremena odsutnosti.

Kod ARS u 2001., definicija radnog statusa specificirana je dalje u izvesnom broju tačaka:

Lica koja rade na njihovim manjim poljoprivrednim farmama, ali koja svoje proizvode koriste samo za sopstvenu potrošnju, treba da se uvrste kao zaposlena lica, samo u slučaju ako je njihova proizvodnja uključena u nacionalni račun.

Regruti koji tokom nedelje referisanja rade pojedine poslove za plaćanje ili profit ne treba ih smatrati kao zaposlene.

- Lica na porođajnom odsustvu uvek treba da se smatraju kao zaposleni.
- Drugi, koji nisu zaposleni tokom nedelje referisanja (sezonski radnici tokom i van sezone, lica na roditeljskom odmoru, porodična neplaćena lica, lica otpuštena sa posla i lica koja su odsutna duže vreme, osim u slučaju bolesti) treba da se smatraju kao zaposleni samo u slučaju ako imaju garanciju o njihovom povratku na posao u roku od 3 meseci ili koji i dalje primaju 50% I više njihove plate.

Lica koja nisu bila zaposlena tokom nedelje referisanja, ali koja su već našla posao u kome će početi kasnije da rade, treba ih smatrati kao zaposlene, samo ako je dan početka tog posla najkasnije u roku vremenskog perioda od 3 meseci, u protivnom smatraće se neaktivnim licima.

Bazirajući se na starost i radni status, proizilazi broj dole navedenih grupa i stopa:

- **Radne godine stanovništva:** 15–64
- **Stopa ovisnosti omladine:** ispod 15/15–64
- **Stopa efektivne ovisnosti starih :** 65+/15–64
- **Stopa ovisnosti:** koji ne rade 15+/zaposleni
- **Radna snaga:** zaposleni + nezaposleni
- **Stopa aktivnosti:** radna snaga 15–64/ radne godine stanovništva
- **Stopa zaposlenosti:** të punësuar 15–64/ moshë e punës së popullsisë
- **Stopa nezaposlenosti:** nezaposleni/radna snaga

U nastavku dati su izvesni koncepti koji su vezani za specifične uslove zaposlenosti, nezaposlenosti ili neaktivnosti:

Stalni posao se odnosi samo na radnike. Privremeno zapošljavanje, ugovoreni posao ili ograničena dužina trajanja posla ili fiksni ugovori karakterišu se dogovorom između poslodavca i zaposlenika pod objektivnim uslovima pod kojima se završava posao, kao što su specifični datumi, kompletiranje jedne dužnosti ili povratak jednog radnika koji je privremeno bio zamenjivan drugim radnikom. Osobito, ovo se primenjuje za:

- za lica sezonske zaposlenosti,
- lica angažovana od agencije ili razmene zaposlenosti i zaposleniza treću stranku za obavljanje neke specifične dužnosti (izuzev u slučajevima pisanog ugovora za neograničeno trajanje sa agencijom ili razmenu zaposlenosti),
- lica sa specifičnim ugovorima obučavanja.

U slučaju da ne postoje kontradiktorni kriteriji za izvršavanje posla ili radnog ugovora, onda se ovaj posao smatra stalnim ili posao na neodređeno vreme.

Razlika između posla sa punim i posla sa delimičnim radnim vremenom zasniva se na subjektivnom deklarisanu respondenta, ili konkretnije, nije moguće da se dobije objektivna definicija dokle god su radni sati različiti sa jednog do drugog mesta i od jedne do druge filijale (ogranka) aktivnosti .

Rad sa delimičnim radnim vremenom/ nevolunterski smatra se posao koji obavljaju lica koja izjave da rade sa delimičnim radnim vremenom jer nisu bila u mogućnosti da nađu rad sa punim radnim vremenom.

Broj redovnih radnih sati tokom jedne nedelje ARS odnosi se samo na redovne radne sate u glavnom poslu, uključujući prekovremeni plaćeni ili neplaćeni rad , ali ne uključuje se vreme od kuće do radnog mesta ili odmor za glavni obrok-ručak. Početnici, ili stažisti ne treba da uključe svako provedeno vreme na koldžu ili na drugim specijalizovanim centrima za treniranje. Lica koja nisu u mogućnosti da daju podatak o njihovim redovnim radnim satima, mogu ih zamenjivati prosekom radnih sati koje su ona faktički radila tokom nedelje u četiri poslednje nedelje. Pojeina lica, a posebno samozaposleni i radnici člansovi porodice mogu da ne raspoložu tabelom o redovnom vremenu, jer se njihovi radni sati u potpunosti razlikuju iz jedne do druge nedelje ili iz jednog do drugog meseca.

Dužina trajanja nezaposlenosti na operativan način je definisana od dvaju kraćih perioda kao u nastavku:

- vremensko trajanje traženja posla, ili
- vremensko trajanje od poslednjeg zaposlenja.

Nezaposlenost mladih odnosi se na lica stara od 15–24 godina.

Dugotrajna nezaposlenost definisana je u vremenskom trajanju od od jedne i više godina.

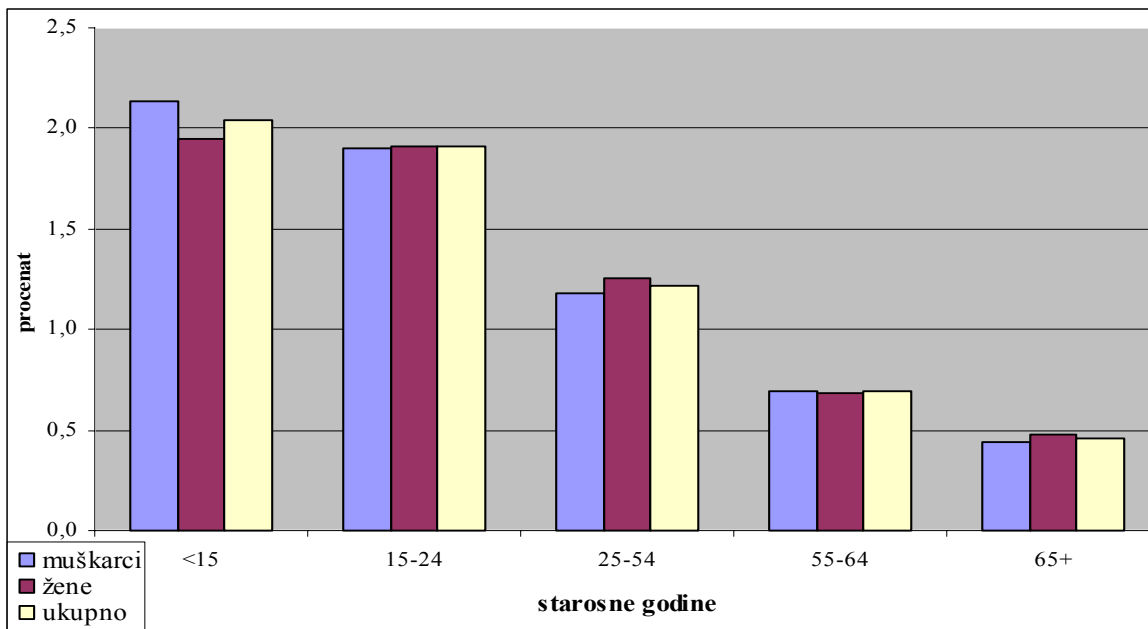
4. Stanovništvo

Usled događaja u njenoj novijoj istoriji i imajući u vidu jedan dug vremenski period od 1981 gde nije sproveden Popis stanovništva i to da sistem civilnog popisa nije savremen, što se tiče radnog statusa, praktično, nemoguće je obezbediti apsolutne i verodostojne šifre o ukupnom stanovništvu ili o njenom sastavnom delu. Ovo, još više utiče kod anketa koje se realizuju putem uzorka, kao što je ARS ZSK-a, koja je isto tako morala da se bazira na jednom nezadovoljavajućem okviru., Prema tome, svi delovi koji se pokrivaju ovde su prikazani procentualno za odgovarajuće grupe referisanja (muškarci, žene, ili ukupno, i u pojedinim slučajevima te grupe dalje su prikazane prema određenim starosnim skupinama).

4.1 Starosna struktura

Prvi značajni pokazatelj tržišta rada jeste relativna veličina stanovništva sa radnim godinama, kao što su na primer osobe stare od 15 do 64 godina, što približno određuje granice raspoloživog potencijala radne snage. Na Kosovu, ova šifra prema ARS ZSK-a 2005 godine, kada se upoređuje je niska, sa samo 62.5 %. Razlog za to je evidentan, kada se ima u vidu struktura stanovništva prema starosnim godinama. Kosovo ima jedno relativno mlado stanovništvo, sa približno jednom trećinom koju čine osobe koje imaju 15 godina i mlađe u najnižem stepenu, i samo 7% populacije stare 65 godina i starije na krajnjem višem stepenu. Ovakva struktura je tipična za klasičnu piramidu stanovništva. Ovo, takođe se uočava, ako se računa prosečna veličina starosnih skupina koja se koristi u analizama tržišta rada za pojedine godine (vidi grafikon 2).

Grafikon 2: Godišnji prosek starosnih skupina prema polu, 2005

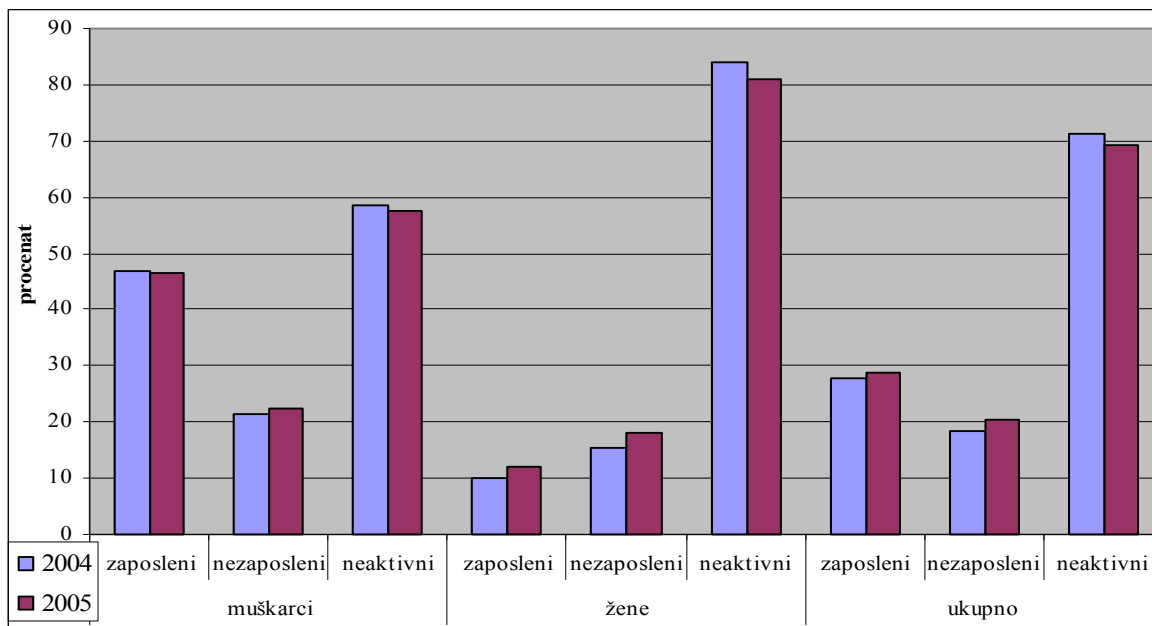
Isto faktično stanje prikazano prema stepenu ovisnosti omladine i starih osoba, gde je opisano koliko osoba ispod 15 godina i iznad 65 godina, na 100 osoba, ispunjavaju uslove za rad posmatrano prema starosnim godinama. Ova uporođenja ukazuju da kod omladine ovaj odnos je 1: 2, a za starije samo 1:10.

Zbog većeg učešća muškog pola, sve ove šifre su veće za muškarce u mlađim godinama, dok sa izrazitijom tendencijom za osobe ženskog pola koje su starije i to zbog njihovog nižeg stepena mortaliteta.

4.2 Status aktivnosti

Druga grupa značajnih pokazatelja tržišta rada odnosi se na aktuelnu aktivnost stanovništva, gde imao tri različite osnovne statuse: zaposlen/a, nezaposlen/a i neaktivno (za odgovarajuće definicije vidi gore Grafikon 1). Raspoređivanje muškaraca, žena i ukupnog stanovništva prema statusu njihove aktivnosti prikazano je u Grafikonu 3.

Grafikon 3: Stanovništvo prema zaposlenosti i polu, 2004-2005

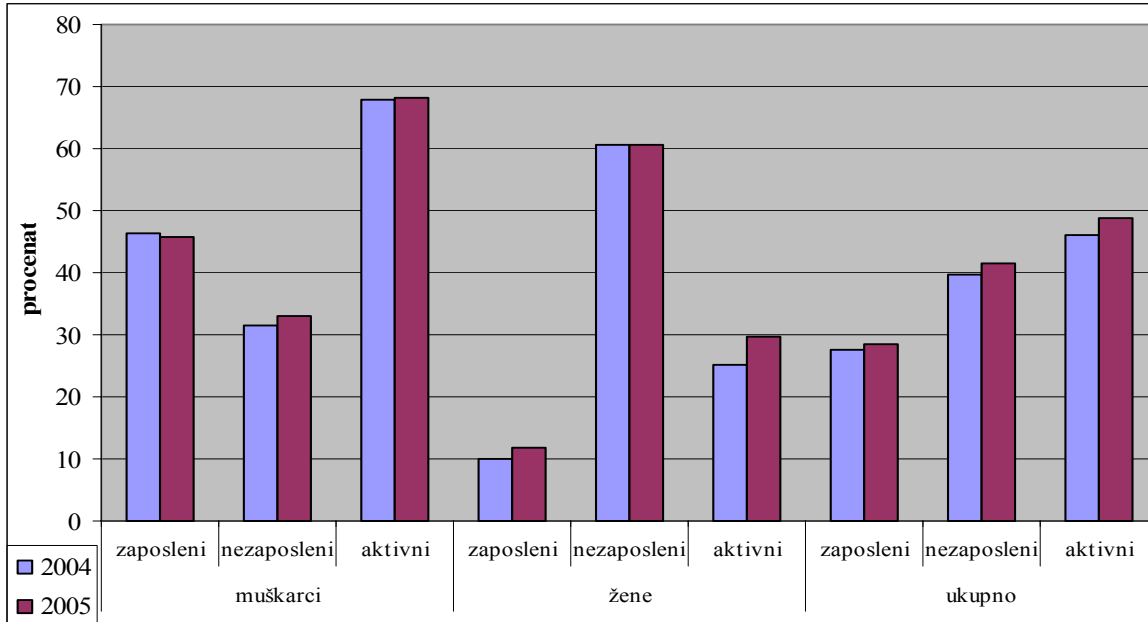

Grafikon pokazuje da neaktivne osobe čine najveću grupu ukupnog stanovništva na Kosovu, a tome su doprineli nekoliko faktora. Kao prvo, sve osobe ispod 15 godina prema definiciji su uključena ovde, kao drugo, jeste da mnoge mlade osobe još su u fazi školovanja, dokle treći faktor, jedan broj starih osoba napuštaju radnu snagu pre isteka roka radnih godina. Kao četvrto, mnoge žene preuzimaju odgovornost porodice i domaćinstva i ne angažuju se na privrednim aktivnostima, i poslednji faktor je taj što, pojedine osobe oba pola odustali da traže zaposlenje jer oni misle da ne mogu da nađu posao. Da bi se pružali podaci o navedenim faktorima, potrebne su analize ili dodatni podaci.

Postoje razlike koje iznenađuju između muškaraca i žena u radnoj snazi, kao n.pr. kod broja zaposlenih i nezaposlenih osoba.

Ovi rezultati su utvrđeni prema stepenima zaposlenosti, nezaposlenosti i aktivnostima, a računati su samo o stanovništvu sa radnim godinama (stanovništvo sposobno za rad), (vidi Grafikon 4).

Grafikon 4: Učešće populacije radnih godina u tržištu rada prema polu, 2004-2005

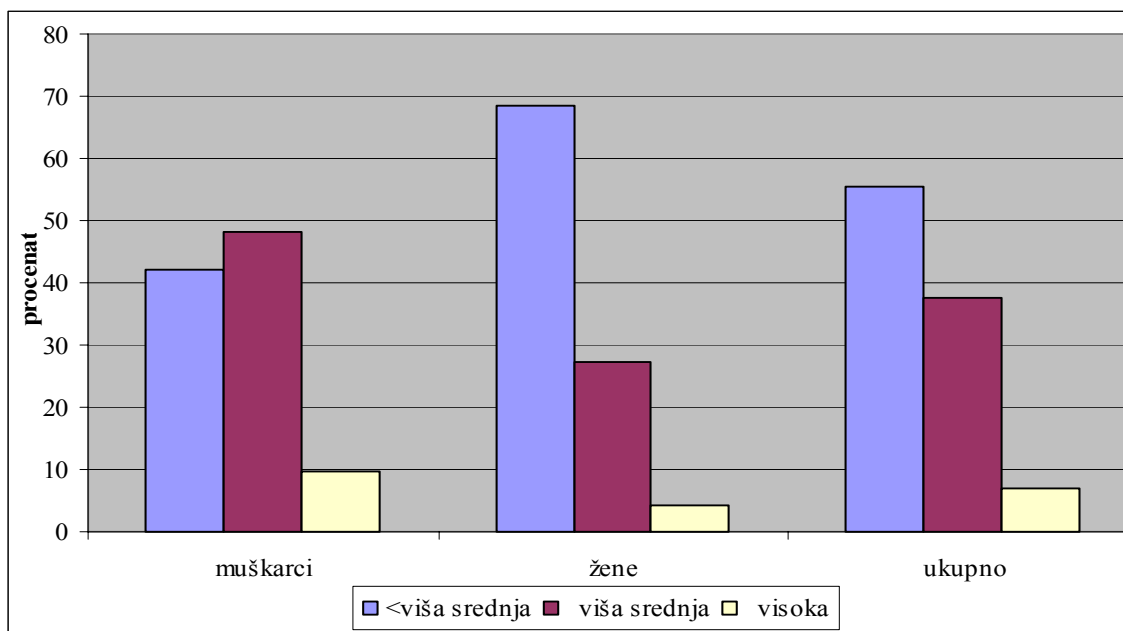
Dok su približno 46% muškaraca sposobni za rad na Kosovu bili zaposleni u 2005 godine, odnosna šifra za osobe ženskog pola je oko 12%, sa ukupnim stepenom koji se prostire negde u sredini i koji se kreće oko 29%. U protivnom, ukupno nezaposleno stanovništvo sposobno za rad, kao što je na primer procenat nezaposlenih u radnoj snazi, dostigao je šifru oko 42%, međutim razlika između muškaraca i žena računa se da je oko 28% (32.9% sa 60.5%). Konačno, stepen aktivnosti, koji predstavlja procenat radne snage stanovništva sposobno za rad, ukazuje na potpunu razliku kod specifičnih šifara prema polu: dok sa ARS ZSK-a 2005 godine je ustanovljeno oko 69% muškaraca su aktivna, praktički ista proporcija žena bila je neaktivna.

4.3 Obrazovanje

Dok stanovništvo sposobno za rad, na jedan način, predstavlja skup potencijala radne snage, što se tiče apsolutnih brojeva, nivo obrazovanja može se smatrati kao ukupan pokazatelj kvalitnosti ovog potencijala, a koji se odnosi na broj kvalifikovanih osoba.

U 2004 godine, od ukupnog broja Kosovo osobe sa 15 i više godina, više od 42% muškovo polo i oko 69% ženskog pola završili su školu nižu od više srednje škole (vidi grafikon 5).

Grafikon 5: Nivo obrazovanja populacije (15+) prema polu, 2005

Samo, svaki šenaesti muškarac i svaka dvanaesta osoba ženskog pola završili su višu ili visoku školu.

Uprkos tome, da, s jedne strane, određeni broj mladih ljudi još nije završio svoje školovanje, i s druge strane, mlađe starosne skupine obično žele da postignu veće nivoe obrazovanja od njihovih starijih homologa, ove šifre su zabrinjavajuće, kada se ima u vidu da stepen kvalifikacije jedne osobe predodređuje njenu veću prednost za zapošljavanje i opasnost za nezapošljavanje. Oba učinka će biti prikazani u sekcijama u nastavku.

Beleška:

< manje od više srednje: bez škole, 1-4 razreda osnovne škole, 5-7 osnovne škole, sa završenom osnovnom školom

srednja viša: srednja škola

viša/visoka: viša škola, fakultet, akademija, magistar i doktor nauka

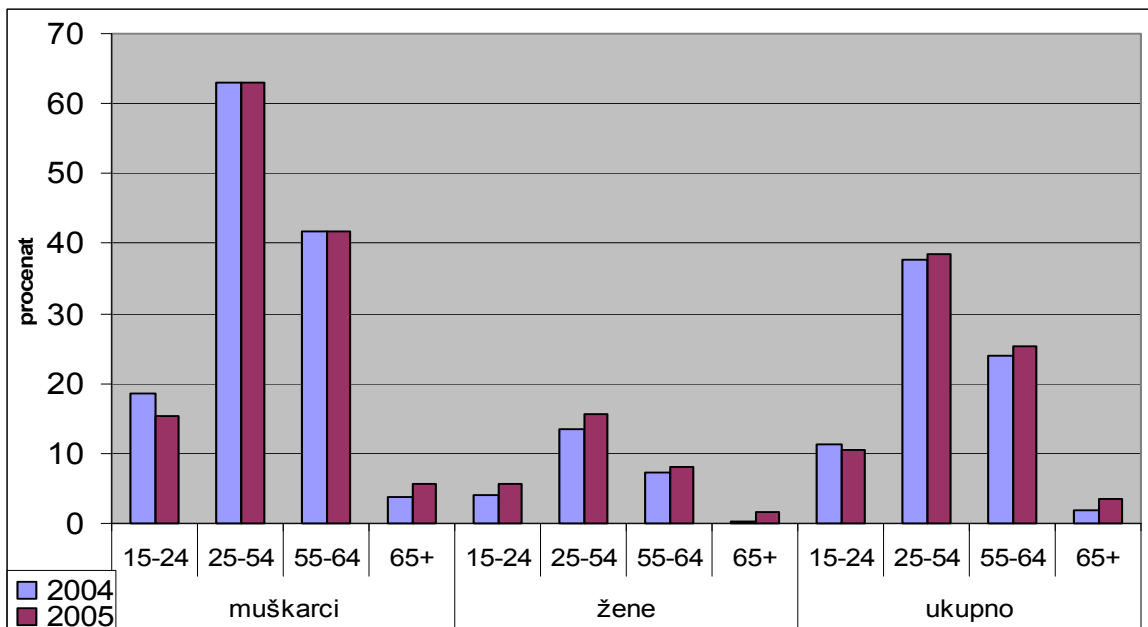
5. Zaposlenost

U ovoj sekciji će se diskutovati o stanju u tržištu rada na Kosovu u 2005 godine i o eventualnim razvojjima iz predhodne godine, detaljnije, i sa akcentom na specifičnim karakteristikama zaposlenih osoba.

5.1 Starosne skupine

Razlika u stepenu zaposlenosti prema starosnim godinama ukazuje na to da deo stanovništva koje je zaposleno i koja pripada glavnoj centralnoj skupini (25-54) je oko 48% veća od proseka muškaraca kao i žena (vidi Grafikon 6).

Grafikon 6: Stepenu zaposlenosti prema polu i starosne skupine, 2004-2005

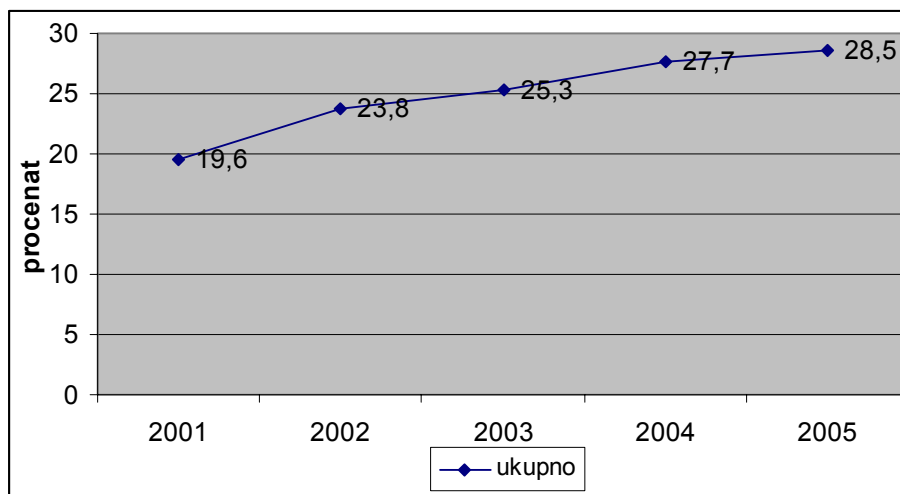

Takođe, u oba slučaja, kod muškog i ženskog pola, ovaj stepen opada oko 24% proseka za starosnu skupinu 15-25, što se delimično može primetiti da je to tako usled produžavanja školovanja, ali može da bude i rezultat poteškoća za prvo zapošljavanje u tržištu rada. U najstarijoj skupini (55-64), međutim, pojavljuje se jedna velika razlika između muškaraca i žena. Stepenu zaposlenosti muškaraca iz ove starosne skupine opada veoma malo ispod proseka, za žene ovaj stepen opada veoma grubo, manje od 20% od proseka. Glavni razlog za ovakvu neuskладnost može biti tendencija žena da se ranije penzionišu.

U ovom grafikonu možete da vidite procenat zaposleni prema polu starosne skupine više od 65 godina koja je oko 6% za muškarci i 1.5% za žene dokle korospondentne šifre za 2004 godine su oko oko 4% za muškarci i 0.4% za žene.

Nivo zaposlenosti je iz godine u godinu imao je mali rast, a prosek za pet godine je 1.8% (vidi Grafikon 7).

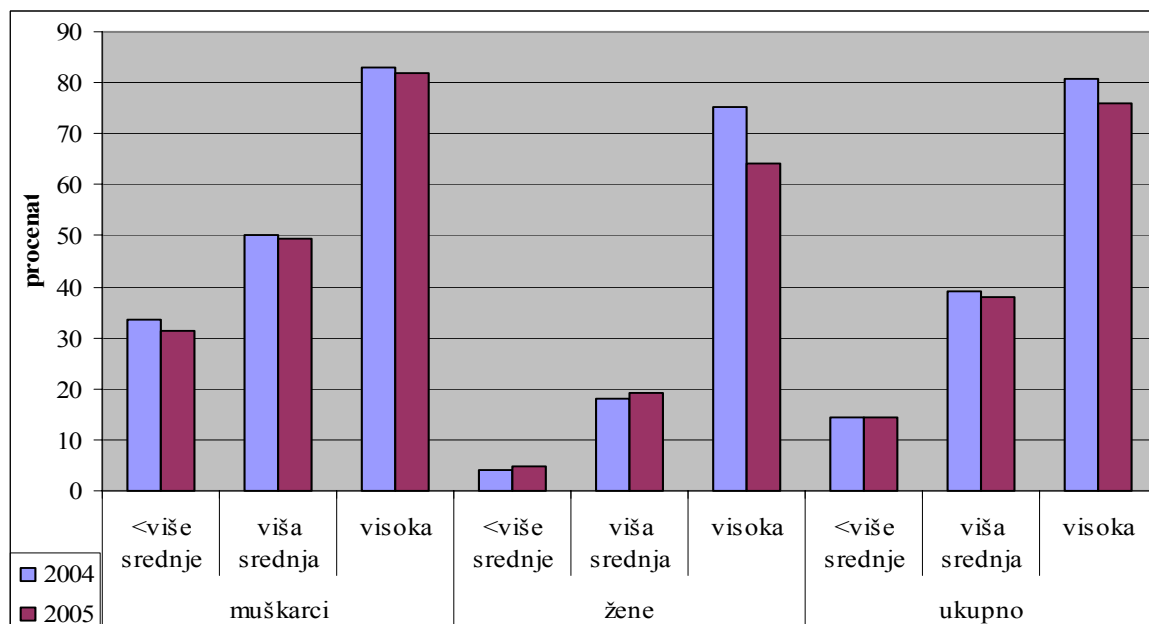
Grafikon 7: Nivo zaposlenosti, 2001-2005

5.2 Obrazovanje

Takođe, postoji jasna veza u relaciji zapošljavanje - obrazovanje. Što je nivo obrazovanja jedne osobe viši i prilike da se zaposli su veće (vidi Grafikon 8).

Grafikon 8: Stepen zaposlenosti prema obrazovanju i polu, 2004-2005

Iako globalno još uvek manje od muškaraca, ove razlike između stepenima obrazovanja su još izražajnije kod žena. Naime, kada je reč o tercijarnom nivou obrazovanja, osobe ženskog pola postižu isti stepen zapošljavanja kao i muškarci. Drugim rečima, faktor kvalifikacije je od velikog značaja za žene, jer se one više suočavaju sa odgovarajućim nedostacima i više imaju korist od investicija u ljudskom kapitalu.

5.3 Ekonomska aktivnost

Raspoređivanje zaposlenih osoba prema njihovoj privrednoj aktivnosti karakterizuje ekonomsku strukturu i njene promene u vremenu, a time se može ukazati na povećanje ili smanjivanje mogućnosti zapošljavanja. Klasifikacija koja je upotrebljena u tu svrhu je NACE 1 – cifrena sa grupisanjem pojedinih manjih sektora na početku i na kraju stepena (vidi uokvireni tekst 1).

Kvadrat sa tekстом 1

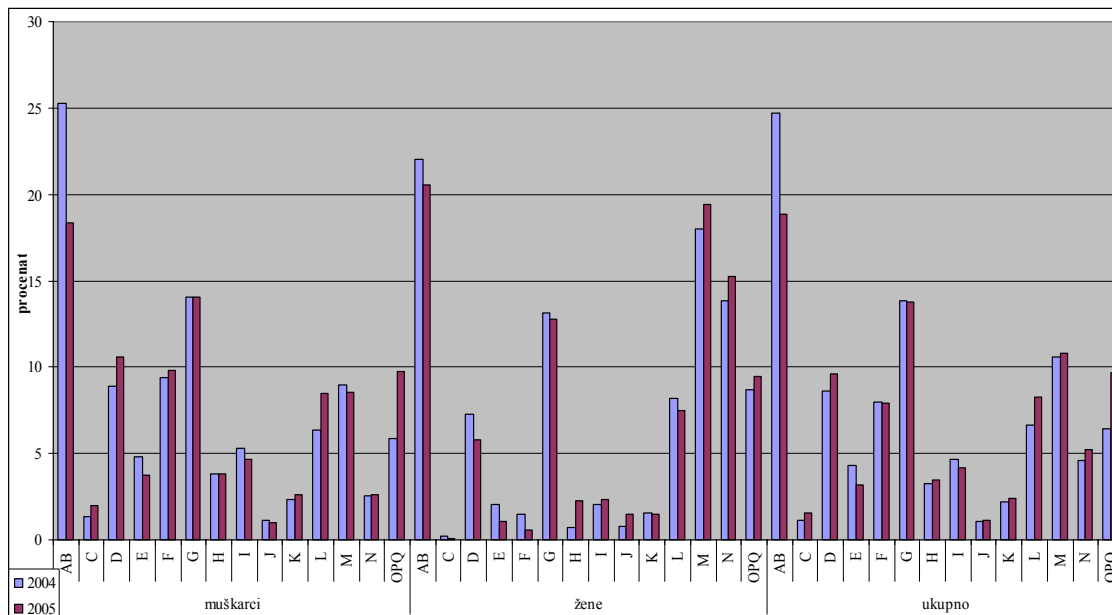
Klasifikacija privrednih aktivnosti

NACE	Opis
A	<u>Poljoprivreda</u> , lov i šumarstvo
B	Ribarstvo
C	Rad u <u>rudnicima</u> i kamenolomina
D	<u>Proizvodnja</u>
E	<u>Elektična energija</u> , gas i vodovod
F	<u>Građevinarstvo</u>
G	<u>Trgovina</u> na veliko i malo, popravka autvozila, motorbicikla i lične opreme i opreme za domaćinstvo
H	<u>Hoteli</u> i restorani
I	<u>Transport</u> , prevoz i telekomunikacije
J	<u>Finansijsko preduzetništvo</u>
K	Aktivnosti nekretnima, davanje pod zakup i <u>biznis</u>
L	<u>Javna uprava</u> i bezbednost, obligativno socijalno osiguranje
M	<u>Obrazovanje</u>
N	<u>Zdravstveni</u> i socijalni rad
O	<u>Ostale uslužne</u> aktivnosti, socijalne i lične
P	Privatna domaćinstva sa zaposlenim osobama
Q	Eksteritorijalne organizacije i organi

Reči koje su podvučene: skraćeno upotrebljeno u tekstu

U 2005 godinu, poljoprivreda je postala najznačajnija grana privrede Kosova sa učešćem u zapošljavanju od 18.8%, zatim sledi trgovina sa (13.8%), obrazovanje (10.8%), ostalo (9.7%) i proizvodnja (9.6%). (vidi grafikon 9).

Grafikon 9: Zaposlenost prema privrednim delatnostima, po polu, 2004-2005

Rangiranje najznačajnijih sektora zapošljavanja žena ukazuje na činjenicu da je poljoprivreda na vrhu sa učešćem od jedne četvrtine (20.5%), sledi obrazovanje (19.4%), zdravstva (15.2%), trgovina (12.8%), ostale usluge i javna uprava sa većim učešćem od 7% (odnosno 9.5% i 7.5%).

Najmanji sektori na Kosovu su finansijske & osiguravajuće usluge, rudnicima i usluge nekretnina & biznisa, koji ukazuju na to da je Kosovo veoma zaostalo u razvoju ka jednoj modernoj ekonomiji orijentisane na uslugama.

U razliku sa prethodnom godinu sektor poljoprivrede imala pada oko 6% u celom ukupnom stepen zapošljavanja dokle drugi sektori imali su neke rast a neke pada u celom ukupnom zapošljavanja.

5.4 Zanimanje

Struktura zanimanja jedne ekonomije reflektuje se u ljudskom kapitalu koji su njeni članovi obezbedili putem stručnih specijalizacija i specifičnih sektorskih aktivnosti. Klasifikacija koja se primenjuje u tu svrhu je ISCO 1šifrena, osim za šifru 0= naoružane snage, koje nisu obuhvaćene u ARS ZSK-a (vidi kvadrat sa tekstem 2).

Kvadrat sa tekstem 2

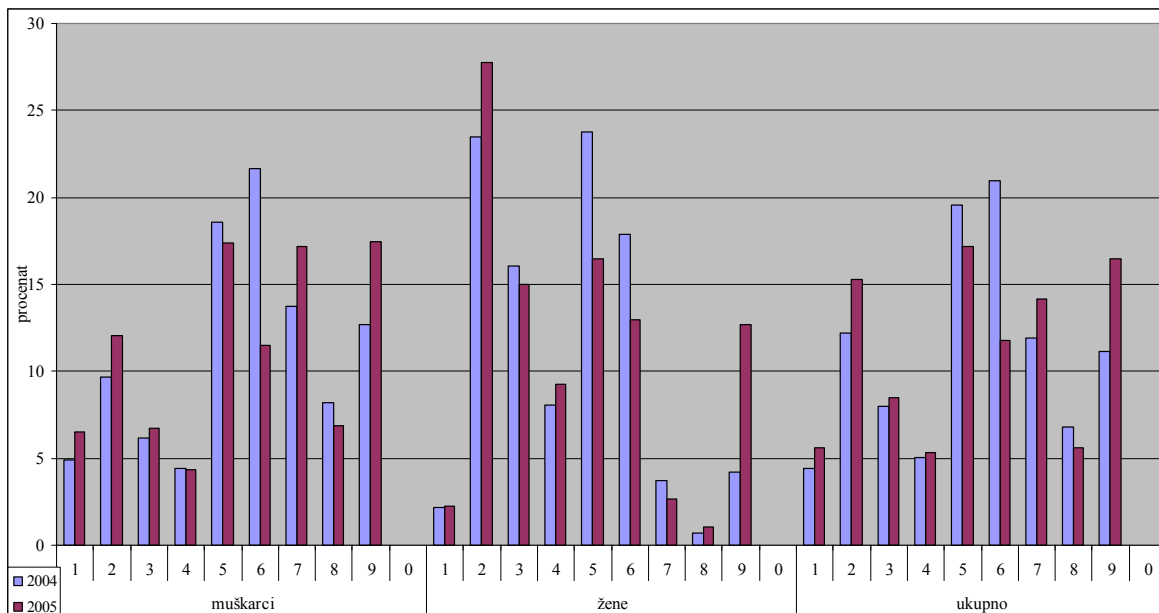
Klasifikacija zanimanja

ISCO	Opis
1	Donosioci zakona, visoki zvaničnici i menađeri
2	Profesionalci
3	Tehničari i stručni radnici
4	Službenici
5	Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijaci
6	Poljoprivredni kvalifikovani radnici i ribolova
7	Zanatlije i radnici slični njima
8	Operateri i monter i u fabrikama i monter mašina
9	Osnovna zanimanje
0	Oružane snage

Reči koje su podvučene: skraćeno upotrebljeno u tekstu

Oko jedna šesta (17.2%) zaposlenika na Kosovu rade u uslužnim ili prodavnom profesijama (vidi Grafikon 10), manje od jedne šestine su osnovna zanimanje i profesionali (odnosno 16.4% i 15.3%), I oko jedna osmina (14.2%) su angažovani u obrtništvu (zanatu) ili trgovini koja je povezana.

Grafikon 10: Zaposlenost prema grupama zanimanja (1-0) i po polu, 2004-2005

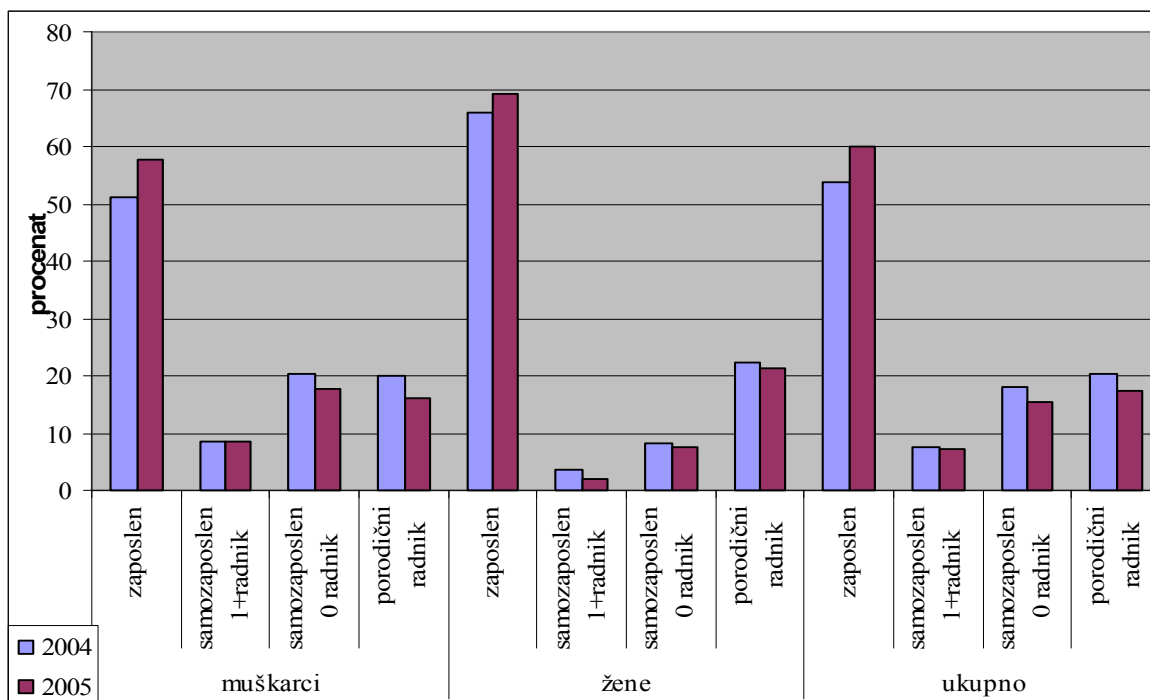

Razlika u polu otkriva da oko 71% žena sa višom kvalifikacijom su u uslužnim delatnostima (šifre 1-3) ili sa srednjom (šifra 4-5). U ovim poslovima muškarci su reprezentovani više kao kao menadžeri (šifra 1). U protivnom, otprilike polovina muškaraca su se našli u poslovima vezanim za majstorskim poslovima ili industrijskom proizvodnjom (šifre 7 i 8) i osnovnim aktivnostima (šifra 9).

5.5 Profesionalni status

Uopšte, većina zaposlenih osoba imaju status zaposlenika. U 2005 godine ovo je važno za oko 58% za muškarce i oko 70% žena. (vidi grafikon 11)

Grafikon 11: Zaposlenost prema stručnosti i polu, 2004-2005

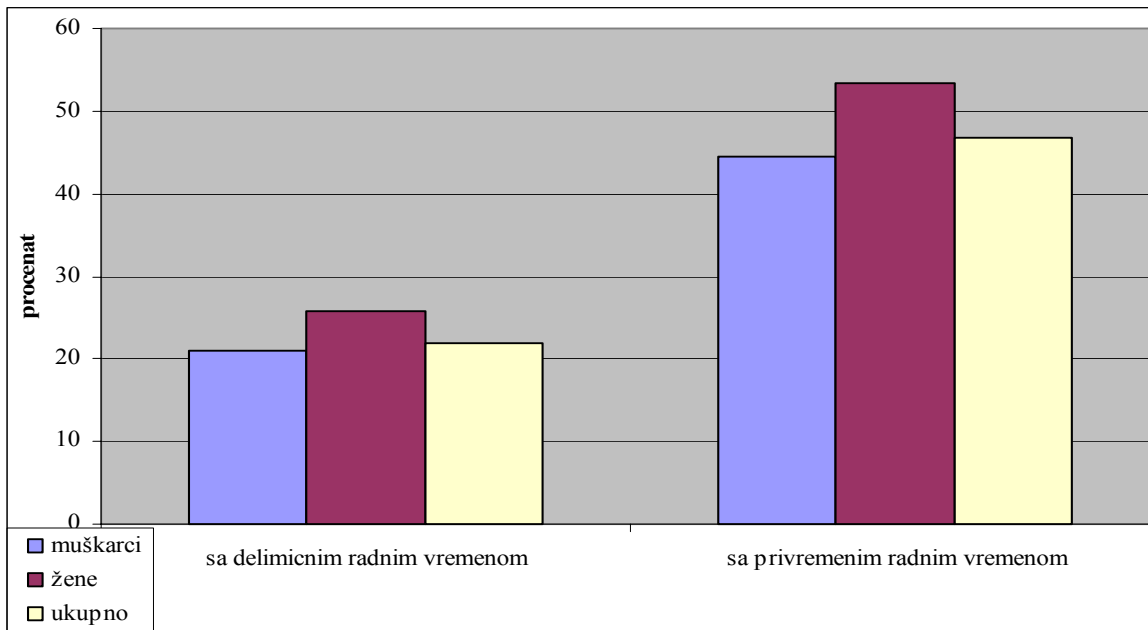
Status samozaposlenika ukazuje na to da se zaposlenost zasniva na izvorima sopstvenog kapitala i realizovan je na svoj rizik. Veliko učešće samozaposlenosti može da bude odraz dinamičnog razvoja u modernom sektoru jedne ekonomije, ili prosto odraz jednog velikog poljoprivrednog sektora koga sačinjavaju uglavnom mala porodična imanja. Na Kosovu, izgleda da se radi o drugoj pretpostavci, jer samo 7.1% zaposlenih osoba razvrstavaju sebe kao poslodavce (samozaposlen sa jednim ili više radnika), dok 15.5% izveštavaju da su radnici koji rade za svoj račun ili su samostalni (koji su ovde kodirani kao samozaposleni bez radnika). U oba slučaja, učešće samozaposlenika je mnogo veće kod muškaraca nego kod žena.

5.6 Uslovi zapošljavanja

Rad sa delimičnim radnim vremenom i povremeni rad mogu biti pokazatelji stanja zaposlenosti, naročito ako se kombinuje sa odlikom dorovoljno/nedobrovoljno. Tako da, delimično zapošljavanje može da pruži zainteresovanim osobama izbor između aktivnosti sa punim ili skraćenim radnim vremenom, ali, takođe, može se reći da nema dovoljno radnih mesta sa punim radnim vremenom. Slično tome, povremeni poslovi mogu biti prikladni za određene vrste stanja (treniranje, sezonski poslovi ili poslovi na odmoru, probni period), ali, isto tako, oni mogu predstaviti nesigurne vrste zapošljavanja i posebno na Kosovo posle rata skoro svi zaposleni su sa privremenim radnim vremenom.

U razliku u ARS 2004 mi imali smo pada u ARS 2005 koje su 8% od svih zaposleni u 2005, u bazu zaposlenosti sa delimičnim radnim vremenom, za oko 9% sa muškarce i oko 5% za žene. Takođe mi možemo da vidimo pad i kod privremeno zaposleni koja je bila oko 20%. (vidi Grafikon 12).

Grafikon 12: Raspodela posla sa delimičnim radnim vremenom i privremenim ugovorima (radnika) prema polu, 2005

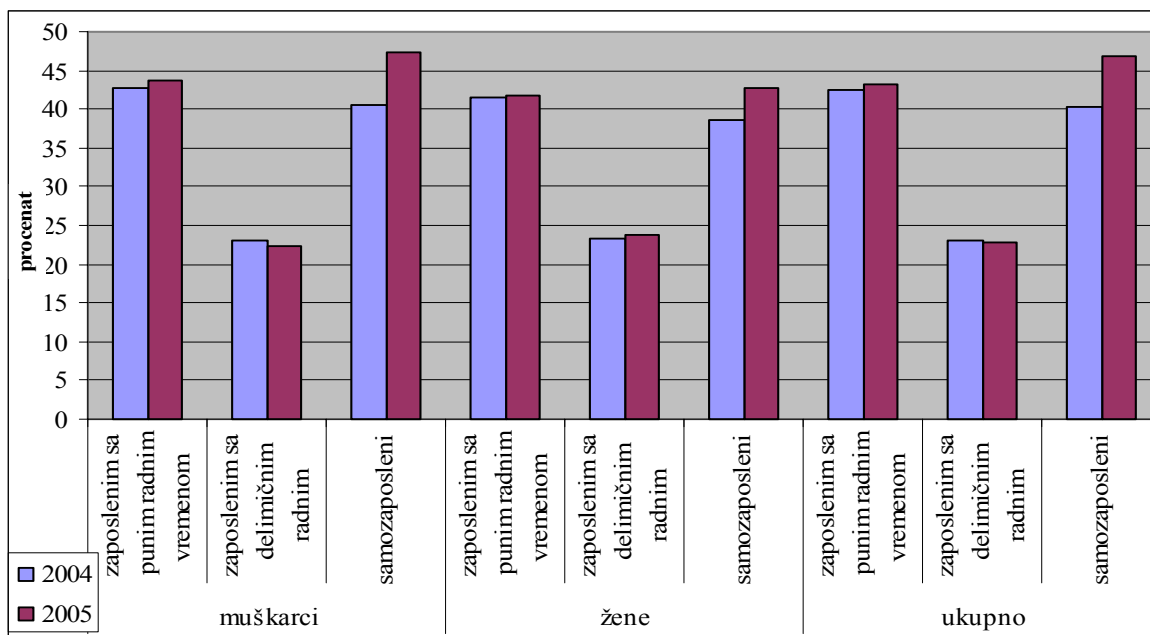

5.7 Redovni radni sati

Odnosne šifre, naime, predstavljaju prosek zaposlenika koji obično rade 40 sati ili više u odnosu na zaposlenike koji obično rade manje od 40 sati.

U 2005 godine konstatovano je da zaposlenici sa punim radnim vremenom radili su u proseku 43.2 % u sedmici, zaposlenici sa delimičnim radnim rasporedom 22.9%, gde smo imali jedno mali rast kod zaposlenici sa punim radnim vremenom u razliku od prošle godine, zato slučaju muškarci radili su 1 čas više nego žene ali za zaposlenici sa delimičnim radnim rasporedom našlo se jedan mali pad (vidi Grafikon 13).

Grafikon 13: Prosečan broj radnih sati u sedmici prema stručnosti po polu, 2004-2005

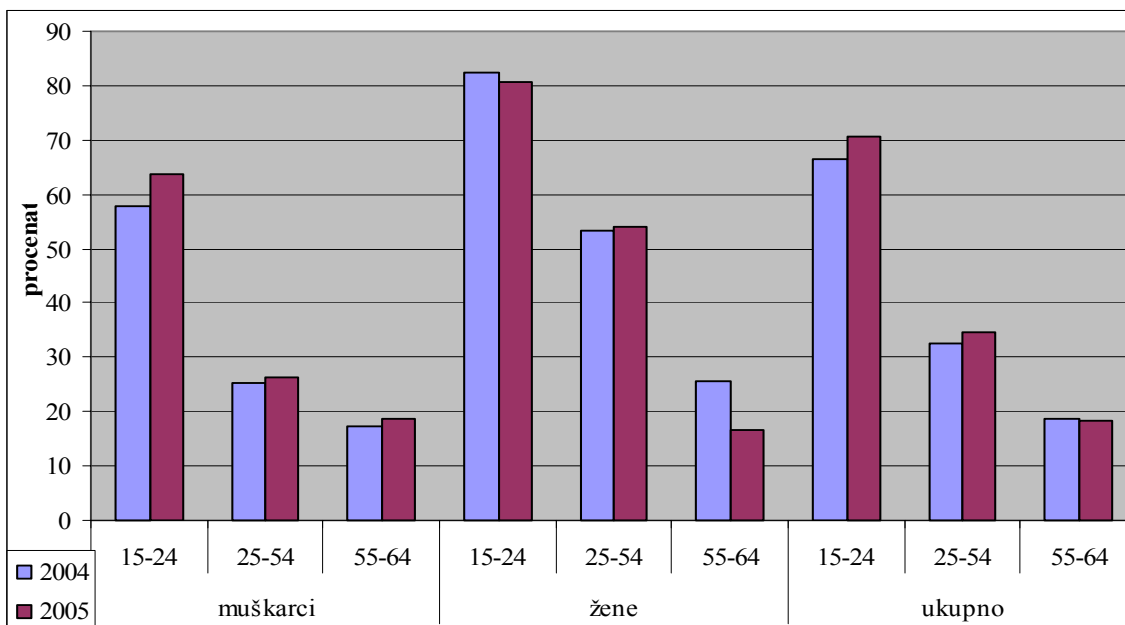
6. Nezaposlenost

Slično analizama o zaposlenosti, u ovom odeljku će se diskutovati o situaciji nezaposlenog stanovništva na Kosovu u 2005 godinu i o mogućim razvojjima iz prethodne godine, u detaljnijem smislu, usredsređujući se na pojedinim karakteristikama i faktorima, kao i uslovima koji su specifični za nezaposlenost.

6.1 Starosne skupine

Razlika između stepena nezaposlenosti prema starosnoj skupini ukazuje na to da najviši stepen nezaposlenosti pojavljuje se u redovima omladine, gde dve trećine muškaraca i 8 od 10 osoba ženskog pola u radnoj snazi su nezaposleni (vidi Grafikon 14).

Grafikon 14: Stepen nezaposlenosti prema polu i starosnoj skupini, 2004 – 2005

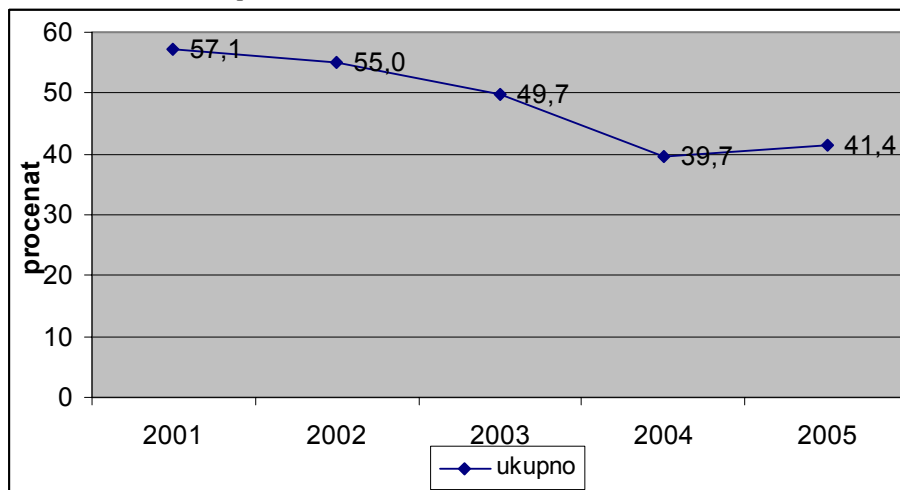

Međutim, to ne znači da većina mladog stanovništva je bez posla. Ovde treba imati u vidu da veliki deo koji čini mlađu skupinu pohađa školovanje a jedan deo ne traži zaposlenje (na primer mnoge devojke koje su se udale), u stvari, manje od jedne trećine mladog stanovništva je nezaposleno. Specifične poteškoće koje prate mlado stanovništvo na početku njenog radnog života učinili su nezaposlenost mladih jednim od značajnijih pokazatelja tržišta rada i podsticali su brojne analize koje su realizovane na ovu temu.

Nezaposlenost u kontinuitetu opada prema starosti, iako je još u vrednosti od 26.4% za muškarce i 54.1% za žene u radnoj snazi u centralnoj starosnoj skupini. A nizak stepen nezaposlenosti u najvišoj starosnoj skupini koja radi, sa najmanjom razlikom između muškaraca i žena (18.7 sa 16.6), ne treba se uzimati kao pokazatelj da ova starosna skupina zauzima najfavorizovanije mesto u tržištu rada. Glavni razlog za niži nivo zaposlenosti je taj da mnoge osobe sa ovim starosnim godinama odlaze ranije na penziju ili prosto ne traže novo zaposlenje pošto su ostali nezaposleni, jer oni misle da neće moći da nađu drugi posao.

Stepen nezaposlenosti iz godine u godinu počne da pada dok u zadnem godinu počinje opet da raste. U godine 2001 i 2002 nekomercijalna poljoprivreda i proizvodnja sopstvene potrošnje nije se smatralo i nije obuhvaćeno kao zaposlenost, dokle 2003 godinu osobe su se smatrale zaposlenicima ako su se one bavile ovim aktivnosti na 15 i više sati tokom nedelje referisanja (vidi Grafikon 15).

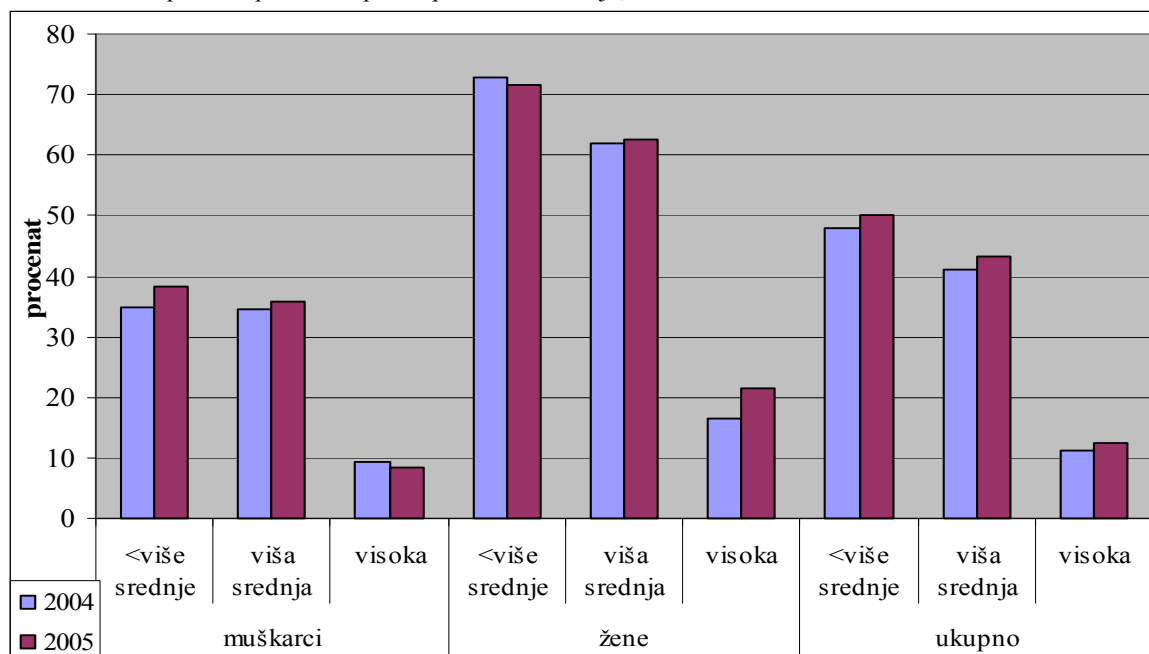
Grafikon 15: Nivo nezaposlenosti, 2001-2005

6.2 Obrazovanje

Komplementarno sa stepenom zaposlenosti, stepen nezaposlenosti je na negativnoj relaciji sa nivoom obrazovanja. Sa stepenom oko 50% osoba sa nižom kvalifikacijom ubedljivo postaju ili ostaju nezaposleni, i ovaj stepen opada za više od 43% kod srednjeg nivoa, dok osobe sa višom ili visokim stepenom obrazovanja pojavljuju se sa stepenom nezaposlenosti od 12% (vidi Grafikon 16).

Grafikon 16: Stepen nezaposlenosti prema polu i obrazovanju, 2004-2005

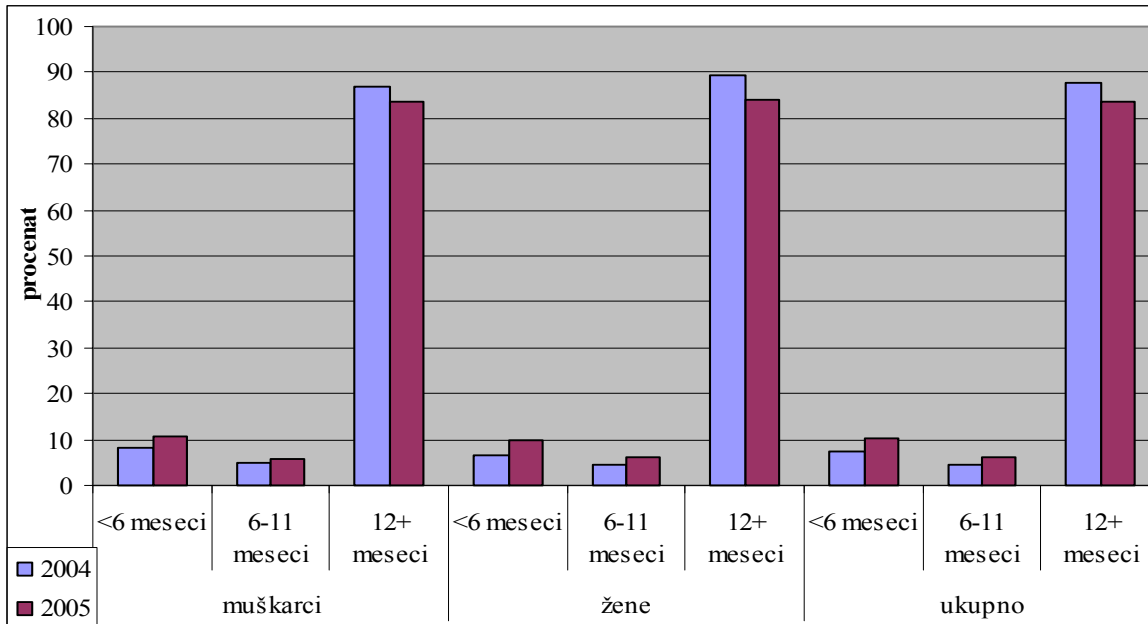
Ponovo, kao kod zaposlenosti, žene su u lošijem položaju od muškaraca u svim nivoima obrazovanja, ali razlike postaju manje što je kvalifikacija višeg stepena.

6.3 Vremensko trajanje

Dok nedostatak ili gubljenje posla može da bude negativno iskustvo, stanje može biti još otežavajuće ako sve mogućnosti za pronalaženje posla nastavljaju da se okončaju kao neuspešne. U statistikama tržišta rada ovaj aspekt se dokumentuje putem vremenskog trajanja nezaposlenosti. Prema definiciji to je vreme od kada je jedna osoba izgubila njen poslednji posao ili kada je počela da traži posao, bez obzira koje je od ta dva vremena kraće.

Prema ARS ZSK-a 2005 godine, 6 od 7 nezaposlenih osoba na Kosovu bili su bez posla više od godinu dana, a to važi za oba pola, (vidi Grafikon 17).

Grafikon 17: Vremensko trajanje nezaposlenosti prema polu, 2004-2005

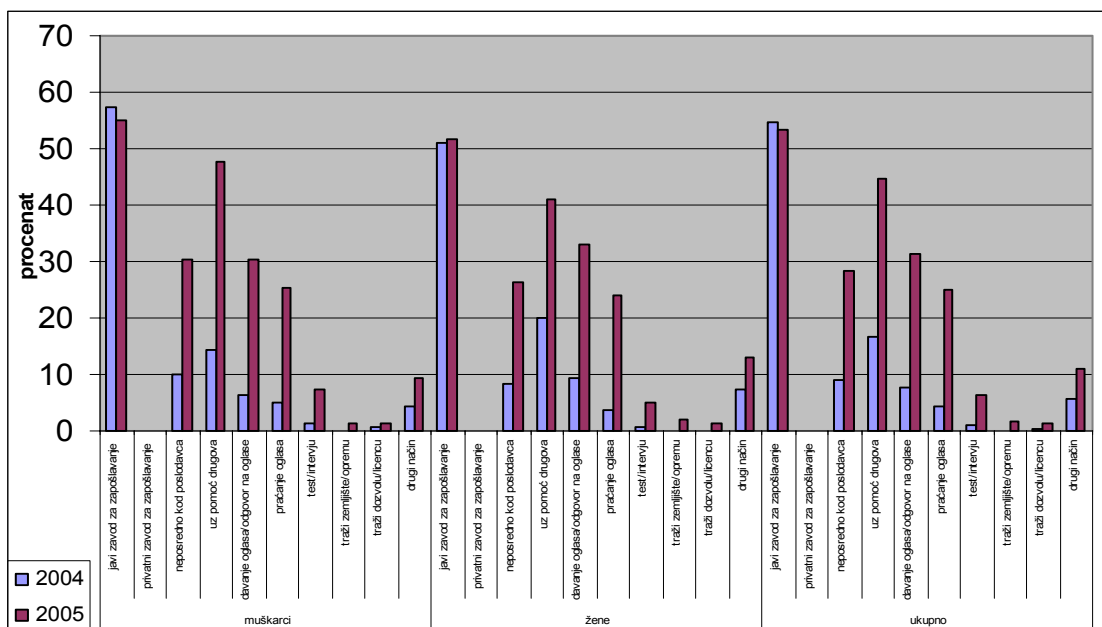
Ovo je visok stepen incidencije dugoročne nezaposlenosti, što je definisano sa vremenskim trajanjem od jedne i više godina. Takođe, pošto se ovaj pokazatelj odnosi na aktuelno vremensko trajanje a ne na puno vremensko trajanje nezaposlenosti (koja se definiše kao vreme trajanja, a faktički posao nije nađen), osobe koje raportiraju vremensko trajanje ispod 6 ili između 6 i 11 meseci mogu da završavaju u dugoročnoj kategoriji nakon određenog vremena. Drugim rečima, mogućnost da se nađe posao na Kosovu izgleda da se veoma teško ostvaruje.

Ova situacija izgleda da se nije promenila od 2004 godine. U odnosu na ovom godinu imamo jedan rast oko 3% u prvom grupu, dokle u drugum grupu opet imamo rast oko 1.5%, što pokazuje da u Kosovo je mogućnost veoma teška za one koje ostaju bez posla i onog ko traži posao.

6.4 Metode istraživanja

Nezaposlene osobe mogu upotrebiti razne metode da bi tražili posao. Većina njih će se registrovati kod zavoda za zapošljavanje, iako delimično to se čini da bi se uzimala primanja za nezaposlene i socijalne pomoći. U 2005 godinu, oko 55% nezaposlenih muškaraca i oko 52% nezaposlenih žena na Kosovu javili su se u javnom zavodu za zapošljavanje (vidi Grafikon 18).

Grafikon 18: Nezaposlene osobe prema načinu traženja posla po polu, 2004-2005

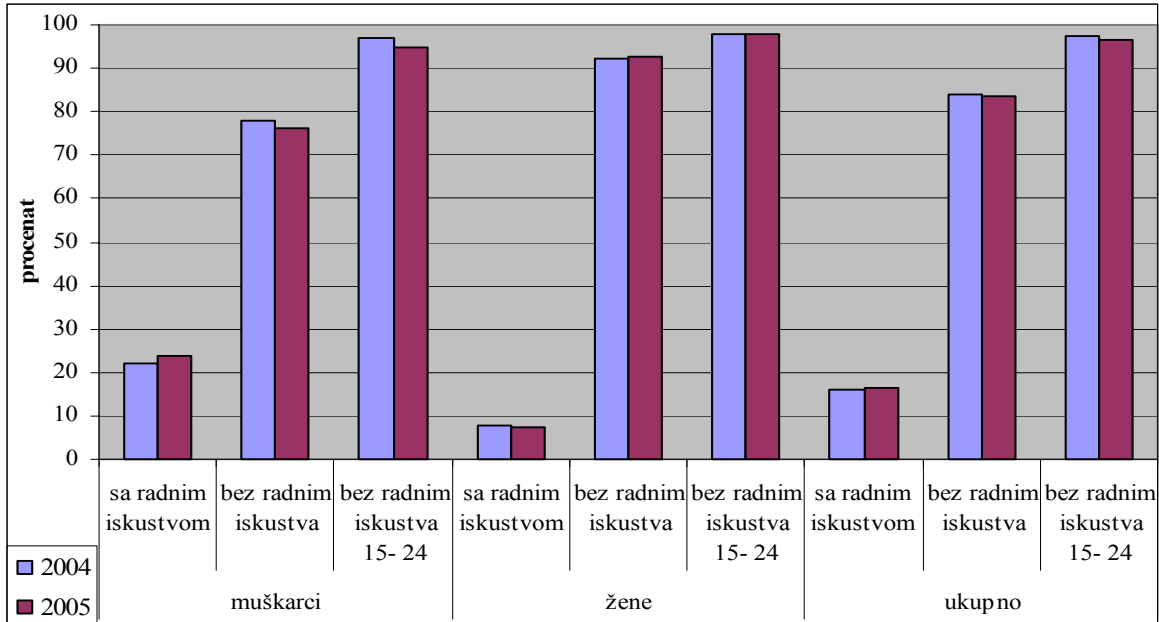

U ovom grafikonu ne možemo reći mnogo za metode istraživanja za prethodnom godinu razlog je da mi smo imali jednu grešku tokom obuhvata podaci pitanja za metode istraživanja zaposlenosti u 2004 godine, gde smo mi obuhvatili samo jedan odgovor za jednu metode istraživanja zaposlenosti. Za metode istraživanja je mogućnost za neke odgovore e ne kao u našem slučaju samo za jedan odgovor. To znači da svaka osoba ima mogućnosti da ima neke metode istraživanja a ne samo jednu.

6.5 Ranije radno iskustvo

Pitajući nezaposlene osobe da li su ranije radili, omogućuje se konstatacija za one koji su izgubili posao ili su ostavili posao i sada pokušaju da se vrate radnom životu i onih koji nikada nisu imali neki posao i imaju poteškoća za prvo zapošljavanje. Prema ARS ZSK-a iz 2005 godinu, većina od nezaposlenih osoba nisu radila pre, 76% muškaraca i preko 92% žena (vidi grafikon 19).

Grafikon 19: Ranije radno iskustvo zaposlenika prema starosti i po polu, 2004-2005

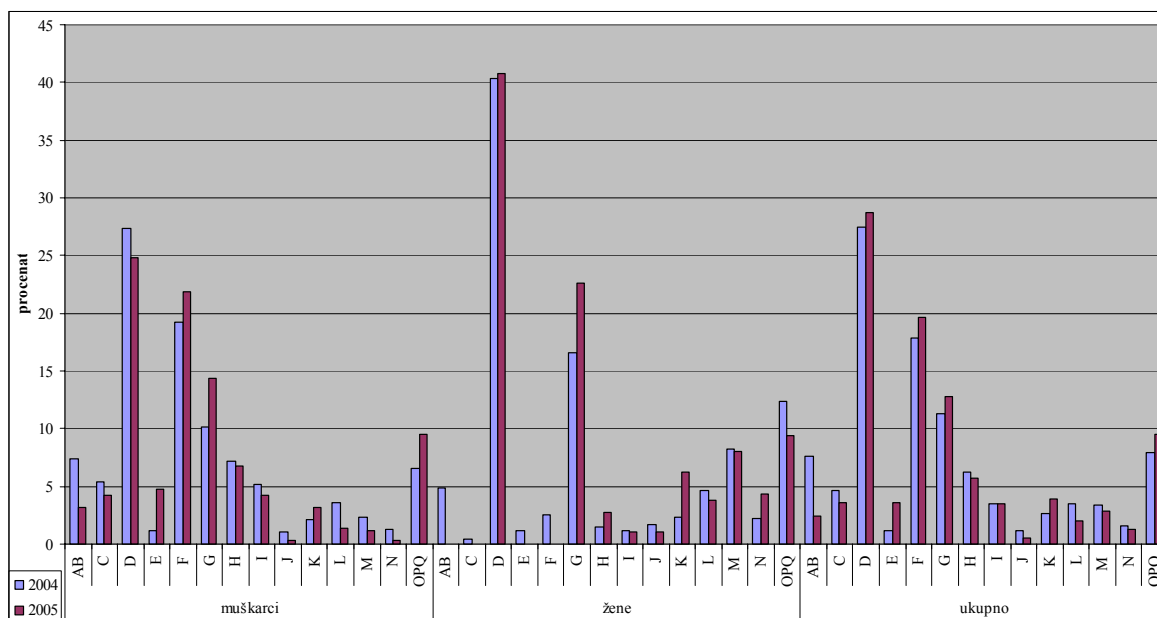
Ovaj problem je još teži kada je reč o omladini, jer osobe iz starosne skupine 15-24 skoro svi već traže njihovo prvo zaposlenje.

6.6 Ekonomska aktivnost

Raspoređivanje nezaposlenih osoba prema njihovoj poslednjoj privrednoj radnoj aktivnosti može predstaviti relativni stepen gde individualni sektori jedne ekonomije doprinose jednom takvom stanju nezaposlenosti. Nažalost, verodostojnost ovih podataka na Kosovu je nelimitirano usled male proporcije nezaposlenih osoba sa ranijim radnim iskustvom, naročito žena.

U ARS ZSK-a 2005 godinu, najveći broj nezaposlenih osoba (28.8%) izveštavali su da je njihov poslednji posao bio u proizvodnji, gde su žene više pogođene od muškaraca (vidi grafikon 20).

Grafikon 20: Nezaposlene osobe prema privrednoj delatnosti u poslednjem poslu po polu, 2004-2005

Veći sektori u nizu su bili su: građevinarstvo sa 19.7% gde je nezaposlenost uglavnom pogodila muškarce, i trgovina sa 12.8% gde je učešće žena bilo veće. Značajan broj predstavlja nezaposlene žene (9.4%) koje su takođe radile poslednji put u ostalim službama. Za razliku od toga, veoma malo nezaposlenih osoba su iz sektora poljoprivrede koji je u 2005 godinu zapošljavao najveći deo stanovništva u privredi Kosova, što ne iznenađuje imajući u vidu da, normalno, većina osoba koja rade u poljoprivredi su samozaposlenici ili neplaćeni članovi domaćinstava, tako da opasnost da oni izgube posao je mala.

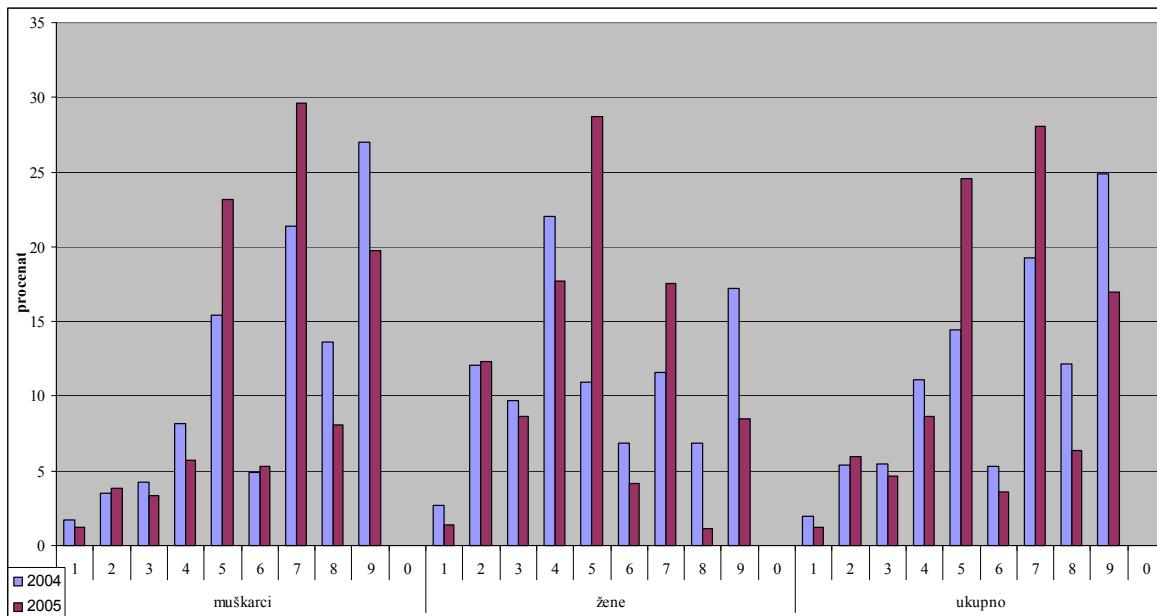
Upoređenje sa 2004 godinu ipak ukazuje na pregled koji je dosta drugačiji. U toj godini, većina nezaposlenih su izveštavali da su poslednji put radili u proizvodnju (27.5%), ali druga po redu je bila građevinarstvu (17.9%), takođe u ovom godinu je izjavljeno da njihov posledni rad bilo je na iste delatnosti (28.8%, odnosno 19.7%).

6.7 Zanimanje

Raspoređivanje nezaposlenih prema zanimanju kojom su se oni bavili u njihovom posljednjem poslu može da pretstavlja pokazatelj tržišta rada o pojedinim određenim kvalifikacijama u jednoj privredi. Međutim, što se tiče ARS ZSK-a o ekonomskoj aktivnosti, uzdržanost na prethodnoj sekciji, važi i ovde.

U 2005 godinu, oko 20-30% nezaposlenih osoba sa ranijim radnim iskustvom izveštavale su da su radili u zanatu ili u povezanoj trgovini (28.1%), kao uslužni radnici ili prodavci (24.5%) i u osnovnim zanimanjima (17.0%), (vidi grafikon 21).

Grafikon 21: Nezaposlene osobe prema grupi zanimanja u posljednjem poslu i po polu, 2004-2005

Dok, kod izgubljenja dva poslednja poslova najviše su bili pogođeni muškarci, posebno u zanatlije i radnici slični njima (29.6%), posle uslužni radnici ili prodavci (23.2%), nastavljajući sa osnovnim zanimanjima i operatori mašina (19.7% i 8.1%, odnosno); žene su takođe pogođene u uslužnim radnicima ili prodavcima, službenice, zanatlije i radnici slični njima i profesionalce (28.7%, 17.7%, 17.5% i 12.3%, odnosno).

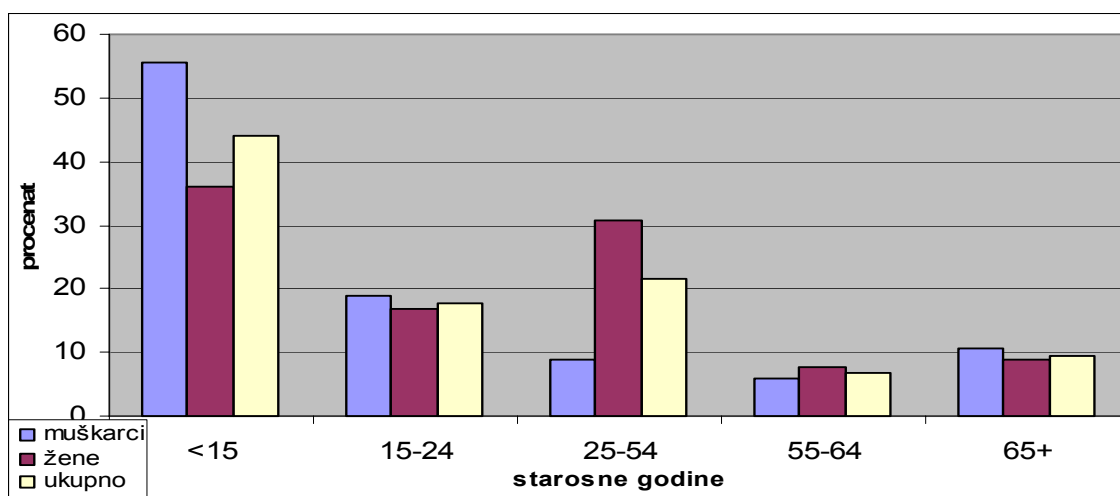
7. Neaktivne osobe

Preostala kategorija iz klasifikacije radne snage, neaktivno stanovništvo, daće se samo sa dva aspekata, starost i obrazovanje. Diskutovanja oko razloga i uslova postajanja neaktivnim osobama ostaviće se za posebne analize.

7.1 Starosne skupine

Kao što je očekivano, na osnovu raspoređivanja stanovništva prema starosti i najniže granice radnih godina, deca ispod 15 godina čine najveću grupu među neaktivnim osobama sa približno 45%, praćeno od centralne radne grupe sa preko 22% i starosne skupine 15-24 sa oko 18% (vidi grafikon 22).

Grafikon 22: Neaktivno stanovništvo prema polu i starosnim skupinama, 2005

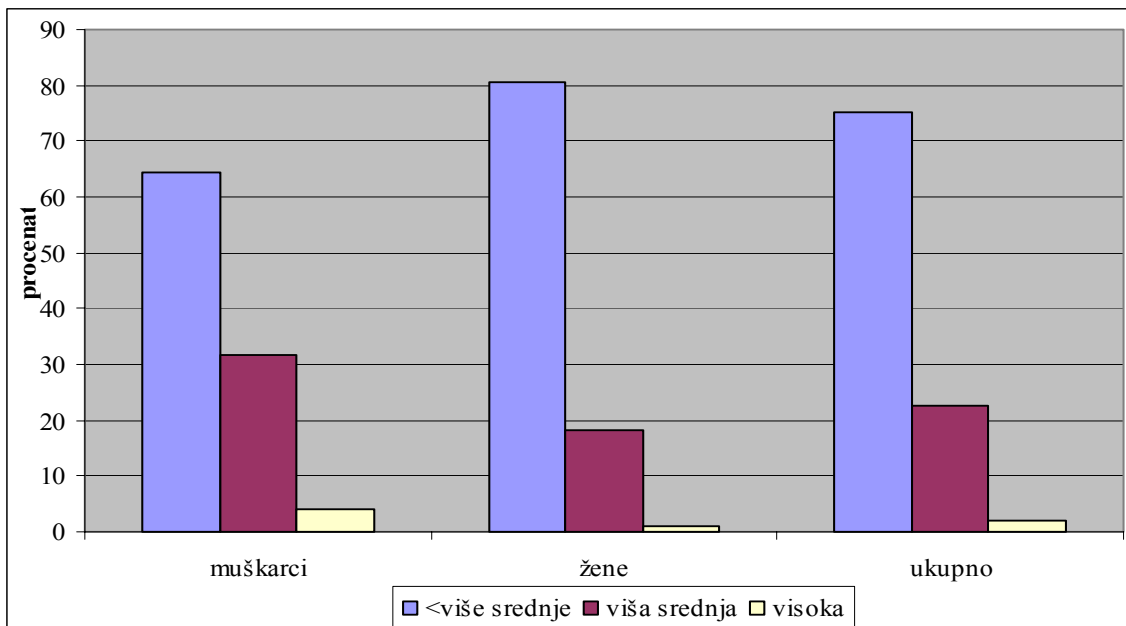
Usled učešća mlade populacije u ukupnom stanovništvu, neposredne grupe ispod i iznad gornje granice radnih godina dostižu neznatno učešće, iako one pretežno ili u potpunosti (prema definiciji) čine neaktivno stanovništvo.

Raspoređivanje neaktivnih muškaraca i žena prema starosti se veoma razlikuje, međutim, prikazujući dve činjenice dijametralno suprotne: relativni visok stepen rapslenosti muškaraca i relativni nizak stepen zaposlenosti žena u centralno radnoj starosnoj skupini, koja vodi ka učešću od 8.9% i 30.8% na specifičan način, zadnja vrednost smanjuje učešće neaktivnih ženau svim starosnim skupinama iako one prdinjače muškarce u apsolutnim vrednostima u svim starosnim skupinama izuzev one koju čine deca.

7.2 Obrazovanje

Kao što je očekivano, na osnovu specifične zaposlenosti prema školskoj spremi i stepenu nezaposlenosti, neaktivno stanovništvo se karakterizuje sa nižom školskom spremom u odnosu na ukupno stanovništvo. Dve trećine muškaraca koji su neaktivni preko 15 godina i pet šestine njihovih homologa ženskog pola imaju nižu školsku spremu od više srednje škole, dok na drugoj granici stepena samo više od 4% neaktivnih muškaraca i više od 1% njihovih homologa ženskog pola završili su višu ili visoku školu (vidi grafikon 23).

Grafikon 23: Neaktivno stanovništvo (15+) prema obrazovanju i po polu, 2005

Dakle, čak i kod neaktivnog stanovništva na Kosovu, muškarci su više obrazovaniji nego žene.

Dotatak 1: Standardno tabeliranje programa 2004-2005

GRUPA Klasifikacija	Jedinica	2004			2005		
		muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno
STANOVNIŠTVO							
ukupno*	%	49,6	50,4	100,0	50,2	49,8	100,0
staro 15-64*	%	61,0	63,0	62,0	61,4	63,6	62,5
prema starosti							
<15	%	33,3	30,6	31,9	32,0	29,2	30,6
15-24	%	19,9	20,1	20,0	19,0	19,1	19,1
25-54	%	34,9	36,2	35,6	35,4	37,6	36,5
55-64	%	6,3	6,6	6,5	7,0	6,9	6,9
65+	%	5,7	6,4	6,0	6,6	7,2	6,9
15-64	%	61,0	63,0	62,0	61,4	63,6	62,5
prema obrazovanju (15+)							
< od više srednje	%	62,6	82,0	72,4	42,1	68,5	55,5
viša srednja	%	31,5	15,8	23,6	48,3	27,3	37,6
viša/visoka	%	5,8	2,2	4,0	9,6	4,3	6,9
prema statusu zaposlenosti							
zaposleni* (15-64)	%	46,8	9,9	27,9	46,4	11,9	28,9
nezaposleni* (15-64)	%	21,4	15,4	18,3	22,6	18,0	20,3
radna snaga* (15-64)	%	68,1	25,3	46,2	69,0	29,9	49,2
neaktivno*	%	58,4	84,1	71,4	57,7	81,0	69,3
stepen ovisnosti							
omladina*	stepen	54,6	48,5	51,5	52,2	45,9	49,0
staro*	stepen	9,3	10,1	9,7	10,8	11,3	11,1
efektivno*	stepen	250,4	1500,3	477,9	138,7	834,5	284,1
stepen aktivnosti (15-64)							
zaposlen*	stepen	46,4	9,9	27,7	45,8	11,7	28,5
nezaposlen*	stepen	31,5	60,7	39,7	32,9	60,5	41,4
aktivnost*	stepen	67,8	25,2	45,9	68,3	29,7	48,7

GRUPA Klasifikacija	Jedinica	2004			2005		
		muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno
ZAPOSLENI							
prema starosti							
15-24*	stepen	18,7	4,1	11,3	15,4	5,6	10,5
25-54	stepen	63,0	13,6	37,6	62,9	15,5	38,6
55-64	stepen	41,9	7,3	23,9	41,8	8,2	25,2
65+	stepen	3,7	0,4	1,9	5,8	1,5	3,5
15-64*	stepen	42,8	9,0	25,4	41,3	10,5	25,7
prema obrazovanju (15-64)							
< od više srednje*	stepen	33,6	3,9	14,2	31,5	4,6	14,4
viša srednja*	stepen	50,1	18,0	39,1	49,5	19,1	38,1
viša/visoka*	stepen	82,8	75,3	80,7	82,0	64,1	76,2
prema privrednoj aktivnosti (15-64)							
poljoprivreda	%	25,3	22,0	24,7	18,4	20,5	18,8
rudnici	%	1,3	0,2	1,1	2,0	0,1	1,6
proizvodnja	%	8,9	7,3	8,6	10,6	5,8	9,6
električna energija	%	4,8	2,0	4,3	3,8	1,1	3,2
građevinarstvo	%	9,4	1,5	8,0	9,8	0,6	7,9
trgovina	%	14,0	13,1	13,9	14,1	12,8	13,8
ugostiteljstvo	%	3,8	0,7	3,3	3,8	2,3	3,5
transport	%	5,3	2,0	4,7	4,7	2,4	4,2
finansije	%	1,2	0,8	1,1	1,0	1,5	1,1
biznis	%	2,3	1,5	2,2	2,6	1,5	2,4
javna uprava	%	6,3	8,2	6,7	8,4	7,5	8,2
obrazovanje	%	8,9	18,0	10,6	8,5	19,4	10,8
zdravstvo	%	2,6	13,8	4,6	2,6	15,2	5,2
ostalo	%	5,9	8,7	6,4	9,7	9,5	9,7
prema zanimanju (15-64)							
menadžer	%	4,9	2,2	4,4	6,5	2,2	5,6
stručnjak	%	9,7	23,5	12,2	12,0	27,7	15,3
tehničari	%	6,2	16,0	8,0	6,8	15,0	8,5
službenik	%	4,4	8,1	5,1	4,3	9,3	5,4
uslužni radnik i prodavac	%	18,6	23,8	19,5	17,4	16,4	17,2
poljoprivreda	%	21,7	17,9	21,0	11,5	13,0	11,8
zanatlije i srodni	%	13,7	3,7	11,9	17,2	2,7	14,2
operateri mašina	%	8,2	0,7	6,8	6,8	1,0	5,6
osnovna zanimanja	%	12,7	4,2	11,1	17,4	12,7	16,4
oružane snage	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
prema statusu zanimanja (15-64)							
zaposlen	%	51,3	65,8	53,9	57,7	69,2	60,1
samozaaposlen 1+ radnik*	%	8,5	3,7	7,6	8,5	1,8	7,1
samozaaposlen 0 radnik*	%	20,2	8,2	18,0	17,6	7,6	15,5
porodični radnik	%	20,0	22,4	20,4	16,2	21,4	17,3
prema uslovima (15-64)							
delimični rad*	%	30,1	30,5	30,1	21,0	25,8	22,0
privremeni rad*	% zaposlenih	64,4	67,4	65,1	44,6	53,4	46,7
prema redovnom radnom vremenu (15-64)							
zaposleni punim radnim vremenom*	prosek	42,8	41,6	42,5	43,7	41,7	43,2
zaposleni delimičnim radnim vremenom*	prosek	23,1	23,3	23,1	22,4	23,8	22,9
samozaaposleni*	prosek	40,5	38,7	40,4	47,3	42,7	46,9

GRUPA Klasifikacija	Jedinica	2004			2005		
		muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno
BEZ POSLA							
prema starosti							
15-24*	stepen	57,9	82,5	66,5	63,7	80,6	70,5
25-54	stepen	25,1	53,3	32,6	26,4	54,1	34,5
55-64	stepen	17,3	25,7	18,7	18,7	16,6	18,3
15-64*	stepen	31,5	60,7	39,7	32,9	60,5	41,4
prema obrazovanju							
< od više srednje*	stepen	34,9	72,8	47,9	38,4	71,5	50,2
viša srednja*	stepen	34,4	62,0	41,1	35,8	62,6	43,4
viša/visoka*	stepen	9,2	16,4	11,3	8,5	21,6	12,6
prema vremenskom trajanju							
<6 meseci	%	8,4	6,4	7,6	10,8	9,6	10,3
6-11 meseci	%	4,7	4,4	4,6	5,6	6,3	6,0
12+ meseci*	%	86,9	89,2	87,9	83,5	84,0	83,7
prema načinu traženja posla							
javni zavod za zapošljavanje	%	57,4	51,0	54,7	54,9	51,7	53,4
privatni zavod za zapošljavanje	%	-	-	-	-	-	-
neposredno kod poslodavca	%	9,9	8,2	9,1	30,3	26,2	28,5
uz pomoć drugova	%	14,5	19,9	16,8	47,5	41,1	44,6
davanje oglasa/odgovor na oglase	%	6,5	9,3	7,7	30,3	32,8	31,4
praćenje oglasa	%	5,0	3,6	4,4	25,5	24,1	24,8
test/intervju	%	1,3	0,5	1,0	7,2	4,9	6,2
traži zemljište/opremu	%	0,1	0,0	0,1	1,4	2,1	1,7
traži dozvolu/licencu	%	0,7	0,0	0,4	1,4	1,2	1,3
drugi način	%	4,5	7,5	5,8	9,2	13,1	11,0
prema ranijem radnom iskustvu							
sa iskustvom	%	22,1	8,0	16,0	24,0	7,6	16,6
bez iskustvom*	%	77,9	92,0	84,0	76,0	92,4	83,4
bez iskustvom 15-24*	% od 15-24	97,2	98,0	97,5	95,0	97,9	96,3
prema privrednoj aktivnosti (poslednji posao)							
poljoprivreda	%	7,4	4,9	7,6	3,2	0,0	2,4
rudnici	%	5,4	0,4	4,6	4,2	0,0	3,6
proizvodnja	%	27,4	40,3	27,5	24,9	40,8	28,8
električna energija	%	1,2	1,2	1,2	4,8	0,0	3,6
građevinarstvo	%	19,2	2,5	17,9	21,9	0,0	19,7
trgovina	%	10,1	16,6	11,3	14,3	22,6	12,8
ugostiteljstvo	%	7,2	1,5	6,2	6,7	2,7	5,8
transport	%	5,2	1,2	3,5	4,3	1,0	3,5
finansije	%	1,1	1,7	1,2	0,3	1,1	0,5
biznis	%	2,1	2,3	2,6	3,1	6,3	3,9
javna uprava	%	3,6	4,6	3,5	1,4	3,8	2,0
obrazovanje	%	2,3	8,2	3,4	1,1	8,1	2,8
zdravstvo	%	1,3	2,2	1,6	0,3	4,3	1,3
ostalo	%	6,5	12,4	7,9	9,5	9,4	9,5
prema zanimanju (poslednji posao)							
menadžer	%	1,7	2,7	1,9	1,2	1,4	1,2
stručnjak	%	3,5	12,1	5,4	3,8	12,3	5,9
tehničari	%	4,3	9,7	5,4	3,4	8,6	4,7
službenik	%	8,2	22,0	11,1	5,7	17,7	8,6
uslužni radnik i prodavac	%	15,4	10,9	14,5	23,2	28,7	24,5
poljoprivreda	%	4,9	6,9	5,3	5,3	4,2	3,6
zanatlije i srodni	%	21,3	11,6	19,3	29,6	17,5	28,1
operateri mašina	%	13,6	6,9	12,2	8,1	1,1	6,4
osnovna zanimanja	%	27,0	17,2	24,9	19,7	8,5	17,0
oružane snage	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

GRUPA Klasifikacija	Jedinica	2004			2005		
		muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno
NEAKTIVAN							
prema starosti							
<15	%	57,0	36,4	44,8	55,5	36,1	44,2
15-24	%	18,9	18,4	18,6	19,0	16,7	17,7
25-54	%	9,4	30,6	22,0	8,9	30,8	21,7
55-64	%	5,3	7,1	6,4	5,9	7,6	6,9
65+	%	9,3	7,5	8,2	10,7	8,7	9,6
15-64	%	33,7	56,1	47,0	33,8	55,2	46,2
prema obrazovanju (15+)							
< od više srednje	%	65,8	83,9	78,2	64,3	80,5	75,1
viša srednja	%	31,4	15,6	20,6	31,6	18,3	22,7
viša/visoka	%	2,8	0,4	1,2	4,2	1,1	2,1

* pokazatelji zaposlenosti/ nezaposlenosti

Dodatak 2: Variable tabelarnog prikazivanja, ARS ZSK-a 2005

SEKCIJA ANKETE

Artikal/pitanje Br.: Variabla

PODACI ANKETE

Region

Urbano/ruralno

A1. Opština

UPITNIK ZA DOMAĆINSTVO

P1 Odnos sa nositeljem domaćinstva

P5 Pol

P7 Bračno stanje

P8 Status boravka (rezidentni stanovnik)

P9a) Etnička pripadnost

P72 Obrazovanje

Dobivena varijabla: starost

INDIVIDUALNI UPITNIK

Radna aktivnost u sedmici referisanja

Dobivena varijabla: status zaposlenosti

Karakteristike glavnog posla

P18 ekonomska aktivnost

P19a) Br. zaposlenih

P20 Status zanimanja

P21 Ograničeno vremensko trajanje

P22 Razlog ograničenog vremenskog trajanja

P23 Vremensko trajanje

P24 zanimanje

Radno vreme

P27 Početak aktualnog posla (sadašnjeg)

P30 Redovno radno vreme

P31 Aktualni radni sati 1) glavni posao

P34 Razlog zašto aktualni sati su niži od redovnih sati posla

Karakteristike dodatnog posla

P44 Dodatni posao

P45 privredna aktivnost

P46 Status zanimanja

Nezaposlene osobe

P49 Da li ste ikada ranije radili

P50 Datum prekida

P51 Razlog prekida posla

P52 privredna aktivnost u poslednjem poslu

P53 Status zanimanja u poslednjem poslu

P54 zanimanje u poslednjem poslu

P56 U toku traženja zaposlenja

P57 Razlog zašto ne traži osoba posao

P59 Vrsta poželjnog posla

P60 Vremensko trajanje nezaposlenosti ili traženja posla

P62 Metode traženja zaposlenja

P63 Raspoloženje

P64 Razlog zašto ne možete da radite

Dobivena varijabla: vremensko trajanje nezaposlenosti